

მიხეილ თუმანიშვილის სახელობის
თეატრალური სკოლების ტანვითარების
ფონდი

Tumanishvili Theatre Foundation

ქართული პიესა 2013

გამომცემლობა „კენტავრი“
თბილისი
2014

რომა და ჯულია

პიესა ორ მოქმედებად

მოქმედი პირნი:

რომა

ჯულია

კაპულინა -- ჯულიას დედა

ჯოტო – ჯულიას ბიძა

ლაშარბა

ასლანი

აფხაზნი

ნინუცა

დავითი

ქართველნი

ნინო

გრიგორი

რუსი

ლეიტენანტი – 30 წლის

თეატრების საყურადღებოდ: ნუ დაგაფრთხობთ მოქმედ პირთა სიმრავლე. საჭიროების შემთხვევაში, შესაძლებელია ერთმა მსახიობმა ორი, იქნებ, სამიც კი, როლი შეასრულოს.

1.

ისმის სროლა, დროდადრო შორიდან აფეთქების ხმაც აღწევს.

ჯულია და კაპულინა.

ჯულია: დედა, დათიკო რატომ მოჰკლეს?

კაპულინა (ხმადაბლა): სსს... გაჩუმდი, ქართველი იყო...
სახლში პური მიჰქონდა...

ჯულია: ქართველები ცუდი ადამიანები ხომ არ არიან?

კაპულინა (მიმოიხედავს, ამით შეიღოს სიფრთხილეს მიანიშნებს): სსს.. არ გესმის, რა ხდება? დღეს ყველა ყველა ისვრის...

ჯულია: დათიკო ხომ არ ისროდა, რატომ მოჰკლეს?

კაპულინა: იმიტომ რომ ქართველებმა და აფხაზებმა ერთმანეთის ხოცვა დაიწყეს.

ისტორიაში ხომ გასწავლეთ: საზიარო მიწაზე ომი ხშირად იწყება.

ჯულია (თითქმის გაღიზიანებული): მიწისთვის ხოცავენ ერთმანეთს!

კაპულინა: მიწა სამშობლოა. აფხაზები ამბობენ, ქართველებმა სამშობლო წაგვართვესო, ქართველები კი გაიძახიან, ეს ჩვენი მიწაა, თქვენ მთიდან ჩამოხვედით, ხომ ხედავთ, რამდენი ქართული ეკლესია დგას აფხაზეთში, თუ დამოუკიდებლობა გინდათ, საიდანაც მოსულხართ, იქ დაბრუნდით, ჩვენ კი ჩვენი სამშობლო დაგვანებეთო.

ჯულია: რომას მამაც მაგას ამბობდა?

კაპულინა: ალბათ. ქართველი იყო, სხვას რას იტყოდა. ჯოტოს გაუხმეს ხელი! გაუთლელი, ვირი!

ჯოტო (შემოღის): არ გეკადრება, რძალო! მე დათიკოს კი არ ვესროლე, ის მოკვალი, ვინც სამშობლოს მართმევს. ჩემს ხალხს ერთი დამპყრობელი მოვაცილე.

კაპულინა: ვინ იყო დამპყრობელი – დათიკო? ან გასვენებაზე როგორ მოხვედი, რა პირით შემოხვედი მის ოჯახში! უსირცხვილო და თაყვანილი ხარ!

ჯოტო: იმათ ხომ არ იციან, რომ მე ვესროლე. მოკლული რომ დათიკო აღმოჩნდა, გული მეტკინა. მე ქართველის კი არა, აფხაზი კაცი ვარ და მეზობლის გასვენებაზე მივედი.

ჯულია: გამოდის, ქართველი კაცებიც არიან კარგი!

ჯოტო (აწყვეტინებს): ჯარი მე შემოვიყვანე? ერთი მითხარი, ვინ შემოიყვანა

ჯარი? შეიძლება კარგი ადამიანები იყვნენ ისინი, ვისაც სხვისი სამშობლოს მიტაცება უნდა? (ჯულიას ბრაზით.) შენ კი უნდა გითხრა, რომ ცუდად იქცევი, ძალიან ცუდად. კარგად ვხედავდი, იმ ქართველს როგორ შესცქეროდი.

ჯულია: ის ქართველი დათიკოს შეილია!

ჯოტო: დათიკო დათიკო იყო, ის კი ქართველია. თვალებით სჭამდით ერთმანეთს. ასეა საქმე?

კაპულინა: ჯოტო, ჩემი შვილი არავის არ შესცქერის.

ჯოტო: თვალებით... რა ჰქვია იმას... თვალებით ელაპარაკებოდნენ ერთმანეთს.

კაპულინა: ჩემს შვილზე ასე ლაპარაკს გიკრძალავ! სადაცაა თათაშიც მოვა. შეწყვიტე, ახლავ შეწყვიტე!

ჯოტო (ჯულიას): მამაშენმა რომ ეს ამბავი გაიგოს...

კაპულინა: ჯოტო, რა გინდა? თათაშმა რა უნდა გაიგოს?

ჯოტო: შენი შვილი ბიჭებს მზერით ჭამს და მე რამე დავაშავე?

კაპულინა (თითქმის ყვირით): ჯოტო-მეთქი!

ჯოტო: თქვენ თვალებით, მზერით არშიყობთ, იმაზე კი არავინ ფიქრობს, რომ საქართველომ აფხაზეთში ჯარი შემოიყვანა, სადაცაა ომი დაიწყება..

კაპულინა: ქართველებმა ჯარი იმისთვის შემოიყვანეს, რომ წესრიგის დამყარება უნდათ, მაგრამ ამას ჩემს შვილთან რა კავშირი აქვს?

ჯოტო (აწყვეტინებს): ქართველს უპრაზავს თვალებს – მოძალადეს, აფხაზეთის დამპყრობელს!

კაპულინა: ბავშვზე ასე ნუ ლაპარაკობ-მეთქი!

ჯოტო: ბავშვი! ვიცნობ მე მაგ ბავშვებს, იციან როგორ ააგდონ ბიჭები. მაგის ხნის იყავი შენც, თათაშს რომ...

კაპულინა: რალაც-რალაცები დაგვიწყნია, ხომ არ შეგახსენო, ჯოტო!

ჯოტო: ხომ ხედავ, რა ხდება. არ გაგიკვირდეს, ქართველთა ჯარი ხვალ-ზეგ სოხუმის ცენტრში მოვიდეს. წავედი, ბიჭებს მივხედავ..(მიდის). ფრთხილად იყავით, ქართველებს ერიდეთ!

ჯულია: რომა კარგი ბიჭია...

ჯოტო (მიდის): კარგი ქართველი მკვლარი ქართველია!

ჯულია: მე რომა მიყვარს.

კაპულინა (შედრწუნებული): რაო, რა თქვი?!

ჯოტო (კართან მისული აღშფოთებული მობრუნდება): რას ჩმახავ!

ჯულია: მე რომა მიყვარს.

კაპულინა (ენა ებმის): რრრ... რომა ვინ...

ჯოტო. ქართველი? ქართველი გიყვარს?!

ჯულია: იმასაც ვუყვარვარ (უფრო თავდაჯერებულად, ამყავდ) მე რომას ვუყვარვარ.

კაპულინა: შენ სიყვარულის რა იცი, რა დროს შენი სიყვარულია!

ჯოტო (ჯულიასაკენ გაეჭანება რომ ხელში მოიგდოს): ქართველი, ჩვენი მტერი, დამპყრობელი გიყვარს! არ გაცოცხლებ... (ძლიერი აფეთქების ხმა).

დაბნელება

პროჟექტორი ჯულიას სახეს გამოკვეთს.

ხან შორიდან, ხანაც ახლოს, სულ ახლოს ისმის აფეთქების ხმა. აფეთქებას აგტომატების კაკანიც ერთვის. აფეთქებები წამიერად ანათებს ჩაბნელებულ ქადაქს. ამ ხმებში გამოიკვეთება თათაშის, ხანაც – კაპულინას ხმები:

– ჯულია!

– ჯულია!

ჯულია კი ავანსცენაზე გარბის. ყურადღებას არ აქცევს სროლას, აფეთქებას, ძახილს – სულმოუთქმელად გარბის. კაპულინას სასოწარკვეთილი ხმა:

კაპულინა: სად ხარ, შვილო, უნდა დავიძრაოთ, მტერი მოგვადგა!

2.

რომა და ჯულია.

ჯულია (*ღამისით განათებულ ოთახში შემორბის, ღამის გული ამოუვარდეს. სულს ძლიერს ითქვამს*).
ომი დაიწყო! ჯოტო ამბობს, ქართველები სოხუმს იკავებენო.

რომა (*მშვიდად*): ქართველები დასაბამიდან იყვნენ ამ ქალაქში. (*აფეთქების ხმა, დამფრთხალი ჯულია რომას ჩაეკერება, ხარბად კოცნიან ერთმანეთს*).

ჯულია: უნდა დაგემშვიდობო, აფხაზები სოხუმს ტოვებენ. ჩვენც გავრბივართ.

რომა: შენ რატომ გარბიხარ... შენ რა შუაში ხარ...

ჯულია: მე ხომ აფხაზი ვარ, რომა.

რომა: მერე რა, შენთან ამ ომს რა კავშირი აქვს, ან ჩემთან... ეს იმათი ომია, ვისაც ამ ომით ჩვენზე ბატონობა სწადია.

ჯულია (*ძლიერ ეკერის*): რა საშინელებაა, ადამიანებს ერთმანეთის მოკვლა უნდათ.

ვინ დაიწყო ეს ომი, რატომ!

კითხვები, პასუხები არც თუ ძლიერ აინტერესებთ, მთავარი ერთმანეთთან სიახლოვება, ის, რასაც აკეთებენ – კითხვა-პასუხი კი ფონია.

რომა: ომს ყოველთვის ის იწყებს, ვისაც სხვებზე ბატონობა სწადია, ომი მიზანთან აახლოებს. მოდი, ახლოს მოდი, უფრო ჩამეკარ! ომი საგრძლავის უნიჭო მაძიებელმა ქართველებმა და აფხაზებმა დაიწყეს.

ჯულია: ჩვენ რა გველის, რომა! ხვალ რომ ბომბი დაგვეცეს, რომ გესროლონ.

რომა: ომია. ყველაფერი შეიძლება მოხდეს!

ჯულია (*შიშა სძლია*): შენ? ხომ შეიძლება, ქართველმა აფხაზად მიგიჩნიოს და...

რომა: შეიძლება!

ჯულია (*ტანსაცმელს იხდის, რომასაც ხდის*): მიყვარხარ, ძლიერ მიყვარხარ... ნუ მხდი, ტანსაცმელს ნუ მხდი, არ შემიძლია, მოდი, ჩამეკარი, მხოლოდ ჩამეკარი, მეტი არაფერი!

რომა: რა კარგია, რომ ხარ, რა კარგია, რომ არსებობ!..

ჯულია: ასე როგორ შემიყვარდი!

რომა: რამდენ აფხაზს ჰყავს ქართველი ცოლი და რამდენ ქართველს – აფხაზი...

ჯულია (*ახლა აღმოაჩინა რომ გაშიშვლდა*): ვაი!

რომა (*მოხიბლული, გაოგნებული შესცქერის ჯულიას*):

შენ... შენ დედამიწაზე ყველაზე მშვენიერი ხარ...

ხმები: ჯულია! ჯულია!

რომა: შენ ჩემი ცოლი უნდა გახდე.

კაპულინას ხმა: ჯულია, სად ხარ, შვილო!

რომა: შენ აუცილებლად უნდა გახდე ჩემი ცოლი

ჯულია (*შემერთალი*): კი, გაეხდები... თანახმა ვარ...

თათაშის ხმა (*ბრაზით*). ჯულია, ჯულია-მეთქი!

რომა: გეძახიან...

ჯულია: კი... კი... კი...

რომა: ახლა უნდა წახვიდე, გეძახიან.

ჯულია: მე აქ ვრჩები. შენთან...

რომა: აქ საშიშია... შენ ჩემი ცოლი უნდა იყო... ამიტომ სჯობს წახვიდე...

ჯულია: შენ? შენ რომ...

რომა: არა!

თათაშის ხმა: ჯულია!

კაპულინას ხმა: ჯულია, შვილო, ვიღუპებით, მტერი მოგვადგა.

რომა (*აცქევს*): არა, ჯულია, წადი, მე გიპოვი და შენ გახდები ჩემი ცოლი.

ჯულია (*ავანსცენაზე გამოდის*): წამოვედით... მამა, დედა, გუდისა, ჯოტო... ქართველებს გავექეცით, ყველაფერი დავტოვეთ და ლტოლვილებად ვიქეცით. თითქოს ბურანში ვიყავი. რომას ხელის ყოველ შეხებას კვლავ ვგრძნობდი. მისი ყოველი კოცნის გახსენება, სხეულში ჟრუნტელად მივლიდა. ვგრძნობდი მის ხელებს მკერდზე, ბეჭებზე და უზომო ნეტარებას განვიცდიდი. მერე გავიდა თვეები, წლები. ომი დამთავრდა. რომა დაგკარგე. და ზოგჯერ ცახცახი ამიტანდა – მეჩვენებოდა, რომ იგი შუბლგახვრეტილი ეგდო სადღაც თხრილში და დამმარხავი არ ჩანდა... ასე საყვარელი, ასე სასურველი სხეული მცხუნვარე მზის ქვეშ ლპებოდა.

3.

ჯულია და მისი დედა – კაპულინა.

კაპულინა: სად ხარ, შუაღამეა!

ჯულია (*დედას ეხვევა*): მაპატიე, დედა, რომ იცოდე, როგორ მიყვარხარ!

კაპულინა (*შვილს ცივად მოიშორებს*): ვიტალიკამ ორჯერ დარეკა, მობილური გამორთული აქვსო, მეც გირეკავდი.

ჯულია: ოოჰ, ვიტალიკა, ვიტალიკა! ქაჯი სულაც არ არის, როგორ ვერ ხვდება!

კაპულინა: არ იმჩნევს, შვილო, ეგ აფხაზ თავადთა ჩამომავალია, ცნობილი ოჯახის შვილი. სოხუმიდან მხოლოდ იმით გამოიქცნენ, რაც ტანზე ეცვათ, ერთი ჩემოდანიც არ წამოუღიათ. დღეს ლენინის პროსპექტზე სამი რესტორანი აქვს: (*ჯულია საყვედურით შეჭყურებს დედას*) ასე რატომ მიყურებ? არ მოგწონს? გამაგებინე, რითა ხარ უკმაყოფილო!

ჯულია: გეუბნები, კარგი ბიჭია-მეთქი.

კაპულინა: მამაშენმა გადაწყვიტა, ამ დღეებში მთელი ოჯახი მოიწვიოს და...

ჯულია (*დაუხანებლად, ნერვიულად*): არა, არა არა!

კაპულინა: შენს ნებაზე სირბილი გინდა? აფხაზ ქაღს ამის უფლება არა აქვს. აფხაზობა ღირსების შენარჩუნების აუცილებლობაა. ის კი ქართველია!

ჯულია (ლამის ყვირით): დედა!

კაპულინა: დედა, დედა! მამაშენი ცოფებს ყრის – ვიდაცას უთქვამს, შენი ქალიშვილი ბარში ქართველ ბიჭთან ცეკვავდა და კისკისებდაო. ხომ გაგაფრ-თხილუ: აფხაზი და ქართველი ერთად ვერ იქნებიან.

ჯულია: ის ქართველი ჩვენსავით სოხუმელია, ჩვენნაირად გაზრდილი და ჩვენნაირად ლტოლვილი.

კაპულინა: მასთან შეხვედრას გიკრძალავთ! (ჯულიას თვალეში რომ ცრემლს დაინახავს.) ჩვენს შორის სისხლია, შვილო, ყველა აფხაზმა და ქართველმა ქაღმა რომ ერთდროულად ღვაროს ცრემლი, ის სისხლი არ ჩაირეცხება.

ჯულია (ლამის მუდართით): ვიცი, დედა, ვიცი, მაგრამ ის ისეთი კარგია.

კაპულინა: ქართველია, მამაშენი ამას არასოდეს შეურიგდება.

ჯულია (მტკიცედ): არ შეურიგდეს, მისი ნებაა! მე კი მიყვარს, დედა, ძალიან მიყვარს! (დედას ჩაეკვრება).

კაპულინა (ცივად მოიშორებ): უნდა გიყვარდეს ის, ვინც მთელი ცხოვრება შენს გვერდით იქნება.

ჯულია: სწორედ ის არის! რომამ ჩემს გამო იმდენი რამ გადაიტანა... სამი წელი მეძებდა. უკრაინაში აფხაზებით დასახლებული არცერთი დაბა არ დაუტოვებია, მერე მოსკოვში. იმისათვის რომ ვეპოვნე და თავიც შეენახა მტვირთავად მუშაობდა, არაფერს ერიდებოდა, ოღონდ მე ვეპოვნე...

კაპულინა: ვიცი მე მაგათი ამბავი – ეს სულ ქართული ოინებია!

ჯულია: და როგორ უბრალოდ მიპოვა! გაბისონიები ხომ გახსოვს, ჩვენი მეზობლები...

კაპულინა (გალიზიანებული): მამაძაღლები იყვნენ.

ჯულია: როსტოვში იმათ უთქვამთ თათაში და მისი ოჯახი აგერ აქედან სამას კილომეტრში ცხოვრობენო.

კაპულინა: ენა, ენა უნდა შეაჭრა ძირში იმ ლამარიას, ყოველათვის მეტს ლაპარაკობდა.

ჯულია: ჩამოვიდა, ჩვენს ინსტიტუტში მოეწყო, მე კი არ მენახებოდა, შორიდან მზევრავდა, მათვალისწინებდა, როგორ ვცხოვრობდი, რას ვაკეთებდი...ვისთან ერთად დავდიოდი. მხოლოდ მაშინ გამოჩნდა, როცა დარწმუნდა...

კაპულინა: გაიგე, მაინც არ დაგინდობს... გვიან დაინახავ, რომ მოღალატეა, ცრუ, მაგათ სიტყვას ფასი არა აქვს!

ჯულია: მისგან ბავშვს ველოდები! (შიშმორეული ტუჩებზე დაიფარებს ხელს).

კაპულინა (*შეძრწუნებული, ენა ებმის*): რა?! ბავშვს ელოდები?! აფხაზთა სისხლი, ჩემი ძმის, ჩემი ძმის შვილის სისხლი არად ჩააგდე?

ჯულია: მე არავის სისხლი არ დამიღვრია... არც იმას!

კაპულინა: საბრალო, მოღალატე!.. ქართველს დაუწევი? ქართველს დანებდი?

ჯულია: არა, რომას! რომას!

კაპულინა: თათაშ, ლაყე კვერცხო, გუდისა – შტერო, თქვენი ჯულია ქართველის ლოგინში.. (ჯულიას მივარდება, აჯანჯლარებს.) შენ აფხაზი აღარა ხარ... შენ... (*სიტყვას ვერ პოულობს*).

4.

რომა და ჯოტო.

ჯოტო: ქართველო!

რომა (*შეათვალისწინებდა*): მე მითხარით რამე?

ჯოტო. პეტისა შენთან საქმე აქვს.

რომა (*მიმოიხედავს*): პეტია? (*ვერავის დაინახავს. ჯოტოს მზერას მიაყრობს*).

ჯოტო: პეტისა არ იცნობ?

რომა: შეიძლება ვიცნობ, მაგრამ... აქ არავინაა.

ჯოტო: ამოდენა სუპერმარკეტი რომ გაქვს, კანონიერ ქურდს არ იცნობ? ეგრე არ

გამოვა. როგორ მუშაობ?

რომა (*ერთხანს დაჯინებით შესცქერის*): ან ჩემს შეკერვას დაანებე თავი, ან...

ჯოტო (*აწყვეტინებს*): შენ ისე მეღაპარაკები, მაგარი პატრონი უნდა გყავდეს,

რომა: ჩემი კომპანიონიც და პატრონიც გრიგორი მაქსიმოვია – რუსეთის ყოფილი ჩემპიონი – მოკრივე, მეც აქა ვარ – რომან მახარობლიძე, მისი მოწაფე.

ჯოტო: ახლა შენ მკერავ? პეტია მე ვარ და შენთან სერიოზულ საქმეზე მოვსულვარ.

რომა: სჯობდა, გრიგორი ალექსანდროვიჩთან გეღაპარაკნა. მთავარი ის არის.

ჯოტო: საქმე შენ გეხება. იქ, სვერდლოვის ქუჩაზე ერთი კარგი აფხაზი კაცი მუშაობს... ვულკანიზაცია, საბურავების შესაკეთებელი (ხაზგსმით) აფხაზები კი ჩვენი – რუსების ძმები არიან.

რომა: ჩვენიც – ქართველების.

ჯოტო (*მის მხერაში ბრაზი ვაკრთობა*): ქართველო, სერიოზულობას გირჩევ. იმას გოგო ჰყავს – ჯულია, ჯულიეტა. შენ იმ გოგოს...

რომა. კანონიერ ქურდებს სხვა საქმე არა აქვთ?

ჯოტო (*ხაზვასმით, იქნებ კატეგორიულადაც*): თამაშს თავი დაანებე, ქართველო,

რომა: თუ ჩემს შესაშინებლად მოსულხარ, არ გამოვა.

ჯოტო: ვინხუბებთ!

რომა: რა კარგი კოსტუმი გაცვია, ამის გასვრა?

ჯოტო: კარგად მისმინე: ამ საღამოს სამ კანონიერ ქურდს უნდა მისცე პირობა, რომ ხვალთან ჯულიას მოერიდები.

რომა: მოვერიდები?

ჯოტო: პირობას დაგვიდებ, რომ ჯულიას აღარ შეხვდები. თუ ამ ტროტუარზე დაინახავ, იქითა მხარეს გადახვალ. (პაუზა. რომას ყურადღებით შესცქერის.) მოპირდაპირე ტროტუარზე, თორემ ქალია და შეიძლება, თვითონ გამოგეღაპარაკოს.

რომა (*იქნებ, დაცინვის ინტონაციითაც*): რო გამომეკიდოს, როგორ მოვიქცე?

ჯოტო: გაეცალე, არც მიიკარო, არც მიეკარო. ხომ გასაგებად გითხარი?

რომა: შეკითხვა შეიძლება?

ჯოტო: მოკლედ.

რომა: ჯულიას რატომ არ უნდა შეეხვედე, ეგ ვერ გავიგე.

ჯოტო: კითხვა მისაღებია – რატომ არ უნდა შეეხვედო, მისი მამა – თათაში ეგრე თხოულობს, ასე უნდა. ის აფხაზია. მისი ქალიშვილის ქმარი ქართველი ვერ იქნება. თქვენს შორის...

რომა (*აწყვეტინებს*): ეგ ვიცი: ჩვენს შორის სისხლია (*ჩაფიქრდება*) მაშ, შენ, კანონიერი ქურდი შეგაწუხებს.

ჯოტო: ამ სადამოს, ისე როგორც წესია, პირობას მოგვცემ. თუ ამ პირობას სამი წლის განმავლობაში თუნდაც ერთხელ დაარღვევ... ესეიგი, ჯულიეტას დაელა-პარაკები, ჩვენ, ვისაც ეგ პირობა მოგვეცი, ისეთ ჯარიმას დაგაკისრებთ, მთელი ცხოვრება უნდა იხდიდე (რომას შესცქერის.) ხომ გასაგებია?

რომა: ეგ ჯარიმა... როგორ არი... ქეშად უნდა მოგცეთ, თუ ბანკში ჩაგირიცხოთ?

ჯოტო: მომწონს, საკითხს რომ არ ართულებ. გამოდის, შევეთანხმდით.

რომა: ჯერ არა. კიდევ მაქვს შეკითხვა: ჩემი და ჯულიას ამბავი, რა თქვენი საქმეა?

ჯოტო: ჩვენ ყველაფერი გვეხება.

რომა: და თუ უსამართლოდ სჯით?

ჯოტო (*ჯიბეში ხელს ჩაიყოფს, რითაც მიანიშნებს, რომ მზად არის იარაღი ამოიღოს*): ვერ გავიგე!

რომა: მე თუ გეტყვით, რომ ჯულია მიყვარს, იმასაც ვუყვარვარ და თქვენი აზრი სულაც არ მაინტერესებს-მეთქი?

ჯოტო: არ გირჩევ, მაგრამ თუ მაინც იტყვი!..

რომა: პეტია, გიმეორებ: ჯულიას და მე ერთმანეთი გვიყვარს.

ჯოტო: არ მიიღება!

რომა: ჯულია ჩემი ცოლი უნდა გახდეს.

ჯოტო: არ მიიღება. გვატყუებ!

რომა: ჩვენ ცოლ-ქმრობა გადავწყვიტეთ.

ჯოტო: იტყუები, არ მიიღება.

რომა: აბა, რა მიიღება?

ჯოტო: ის, რაც თათაშს უნდა. ქართველი აფხაზ ქალს ვერ შეირთავს.

რომა: ეგ სადა სწვრია?

ჯოტო: ჩვენი და აფხაზი ხალხის ძმობის წიგნში, თქვენი და აფხაზი ხალხის მტრობის წიგნში.

რომა: ეგ წიგნი ქართველ ხალხს არ დაგვიწვრია.

ჯოტო: ქართველო, რაც გინდათ, ის წერეთ და იკითხეთ, თქვენი ნებაა. მთავარია, ჯულიას გაეცალო, ქუჩის აქეთა მხარეს რომ დაინახავ, იქით უნდა გაიქცე, თანაც სირბილით, უკანმოუხედავად.

რომა: მაშ, სირბილით.

ჯოტო: სწრაფად, სწრაფად უნდა გაეცალო.

რომა: ჯულიას არაფერს ეკითხებით?

ჯოტო: ქალია და იმას გააკეთებს, რასაც მამა ეტყვის.

რომა: ეგეც იმ თქვენს წიგნში წვრია?

ჯოტო: საქმეს ართულებ, ქართველო. შეხედე, რამდენი კარგი გოგოა ამ ქალაქში, ეგერ, ის გოგო, რა ფეხებზე დგას – ეგ რომ ფეხებს აგიშვერს, სამყაროს ბატონ-პატრონად იგრძნობ თავს.

რომა: შენ გგონია, მე არ მიფიქრია, იმაზე, რომ ჩვენს შორის სისხლია? ან ჯულიას არ უფიქრია? ბევრი გვიფიქრია, მაგრამ...

ჯოტო: არც ეგ „მაგრამ“ მიიღება, ქართველო!

რომა: ჩვენს მამებს ეშმაკმა სძლიათ. ქართველსაც სძლია ეშმაკმა და – აფხაზსაც. თათაშს გააგებინე, რომ იმ ომთან მე არა-რა საქმე არა მაქვს.

ჯოტო: ქართველი ხომ იყავი, ქართველად ხომ დარჩი, ეგეც საკმარისია. თქვენს ჯილაგს არ ენდობა!

რომა: გასამრჯელოს გარეშე შენ აქ არ მოხვიდოდი. თათაშს დაელაპარაკე, ჩააგონე ქორწილი დანიშნოს, ნუ შეგვიშლის ხელს. თუ დაარწმუნებ და ქორწილს

დაანიშნინებ, მე ორჯერ მეტს გადაგიხდი. თათაში ათასს გიხდის? მე ორი ათასს გადაგიხდი, ორი ათასს გიხდის? ოთხი ათასს გადაგიხდი.

ჯოტო: ოცი ათასი, ოცი ათასს იხდის.

რომა: მოვდივარ, შენ ოღონდ ქორწილი დაანიშნინე და მოვდივარ -- ორმოცი ათასს გიხდი!

ჯოტო: ისე მელაპარაკები, ქართველი რომ არ იყო, მომეწონებოდი, ამიტომ გახსნილად ვილაპარაკოთ: პეტის აქაურები მეძახიან, თორემ კანონიერი ქურდი კი არა, ჯოტო ვარ – აფხაზი, თათაშის ძმისშვილი და შენგან არა მხოლოდ ფულს არ ავიღებ, ყველაფერი რომ დაგკარგო, ბიძაჩემს ვინც გულს ატკენს, დედას ვუტირებ.

რომა: ჯუღიას ბიძა?!

ჯოტო: ბაბუაჩემი ერთ მუხლზე ჯუღიას დაისვამდა, მეორეზე – მე და აფხაზურ სიმღერებს გვასწავლიდა. ჯუღია ჩემს თვალწინ იზრდებოდა. მე უფროსი ვარ და ჯუღიას დაცვა ჩემი ვალია. იგი ქართველის ცოლი ვერ გახდება. ამაღამ აუცილებლად, რაც არ უნდა მოხდეს, პირობა უნდა მოგვცე.

რომა: თუ უარს გეტყვით?

ჯოტო: არ დაგიმაღავ: ინანებ, ძლიერ ინანებ!

რომა (ფიქრის შემდეგ): მაინც არ გამოვა ეგ ამბავი, პეტია!

ჯოტო: ჯოტო.

რომა: ჰო, ჯოტო. მე ჯუღია უნდა შევიერთო.

ჯოტო: კიდევ ერთხელ დაფიქრდი, ქართველო (დუმილი.) კარგად დაფიქრდი!

რომა (თავს გააქნევს): ვიფიქრე, მაგრამ... არა, არ გამოვა!

ჯოტო: მე გითხარი, დაფიქრდი-მეთქი!

რომა: ჯუღიაზე უარს ვერ ვიტყვი. მაგ პირობას ვერ მოგცემთ.

ჯოტო (რომას მუშტს დაარტყამს): ლაწირაკო ქართველო! (დანახსნის).

საბოლოო სიტყვა!

რომა (*თავს იკავებს*): წადი, ჯოტო და გახსოვდეს, რომ მუშტი დამარტყი. ჩემი ვალი გაქვს.

ჯოტო: ეს არის შენი საბოლოო სიტყვა? (ისე მოძრაობს, რომ დანის დასარტყმელად, ხელსაყრელი პოზიცია შეარჩიოს).

რომა: წადი-მეთქი, შენ ჯულიას ბიძა ხარ!

ჯოტო: არა, არა! (*კულში უმიზნებს, მოუქნევს კიდევ*).

დაბნელება.

5.

ჯულია და რომა.

რომა სტვენს. მერე კენჭს აიდებს. აივნის შუშთან კარს ფრთხილად ესვრის. გამოდის ჯულია.

ჯულია: „აქ რისთვის მოხველ, ანდა როგორ, მითხარი ერთი, ბალის კედელი მაღალია, ხომ იცი, ვინ ხარ – არ დაგზოგავენ ჩემიანები“

რომა: გულისამ შემომიყვანა – შენმა ძმამ. კარგი ბალი გქონიათ.

ჯულია: მამაჩემის საყვარელი ადგილია. სოხუმში რომ მქონდა, ისეთი ბალი მინდაო.

რომა: მამაშენი ბაღსაც კარგად აშენებს.

ჯულია: მეორე დღეა ჩამკეტეს. იმ ქართველს არ შეხვდესო. მობილურიც წამართვეს. მხოლოდ ამ აივანზე შემიძლია გამოსვლა. ხომ სოხუმური აივანია.

რომა: საქმე ცუდად არი, ჯულია, ძალიან ცუდად!

ჯულია (*იციინის*): ვიტალიკა? ვიტალიკაზე რომ ჩემი გათხოვება უნდათ?

რომა: ვიტალიკა ვინ არის?

ჯულია: ვიტალიკა შარაში. აი...

რომა (*აწყვეტინებს*): ლურჯი „მერსედესი“?

ჯულია: ჰო, მარქსის პროსპექტზე კაფე „სოხუმი“...

რომა (*აწყვეტინებს*): ვიცი. მაგას რა უნდა?

ჯულია. ჯულიას შერთვა მონდომებია. თათაში

და კაპულინა ამბობენ, აფხაზიო, მდიდარიო,
(*კულდაწვეტილი*) არცკი გაბრაზდი!

რომა. რატომ უნდა გავბრაზდე, შენ ვიტალიკას ისე არ
გაჰყვები, როგორც შენი პატარა წინაპარი არ გაჰყვა
პარისს.

ჯულია: ისეთი ნაღვლიანი ხარ, მინდა ჩამოვიდე
და მოგეხვიო... როგორ? კარი ჩაკეტილია, ვერ
მოვერევი.

რომა: ამ ქალაქიდან დღესვე, ახლავე უნდა გავიქცე.

ჯულია (*შეშვოთებულად*): უნდა გაიქცე? რა მოხდა, ვის
გაურბიხარ!

რომა: შურისძიებას, დევნას.

ჯულია (*მოუთმენლად*): რა შურისძიება, რა დევნა?
(გაგონილს ახლა გააცნობიერებს.) ვინმე მოჰკალი?
ჩქარა მოთხარი, ვინ მოჰკალი!

რომა: არა, არ ვიცი... შესაძლოა, კი...

ჯულია (*შეძრწუნებულად*): რომა, შენ ადამიანი
მოჰკალი?!

რომა: ჯოტო,ჯოტო ვინ არის?

ჯულია. ჩემი ჯოტო? ჯოტო რა შუაშია? (რომა დუმს.)
რომა, ჯოტო...შენგან რა უნდოდა!

რომა: თათაშმა მომიგზავნა.

ჯულია: მამაჩემმა? მიშველე, რომა, აქ გაჩერება არ
შემიძლია (*აივნიდან გადმოსვლას, ჩამოსვლას
ღამობს*).

რომა: შეჩერდი, რას აკეთებ!

ჯულია (*ვერ ისვენებს, ჩამოსვლის გზას დაედებს*):
ჯოტოს რა უნდოდა, შენთან რატომ მოვიდა!

რომა: ჯულიას არ გაეკარო, ჯულიას თავი დაანებე,
თორემ დედას გიტირებთო.

ჯულია: მაგას ვინ ეკითხება!

რომა: თათაშს ეკითხება, მამაშენს უნდა ასე, მაგან
მომიგზავნა, უარი რომ ვუთხარი, მოკვლას მიპირებდა,
დანას გულში მიმიზნებდა.

ჯულია: მერე? (*რომა დუმს. ნერვიულად*) შენ მოჰკალი?

რომა. არ ვიცი, მგონი, არა! დანა კი შეგუტრიალე, მაგრად

დავარტყი, მაგრამ... (ჯულია კედლის გასწვრივ ჩამომავალი გაზის მიღს მოეჭიდება). რას აკეთებ, გაგიჟდი?!

ჯულია: არ შემიძლია, ვერ ვისვენებ! (რომას ესხვევა, აღერსით, მზრუნველად.) შენ, როგორ ხარ? (სხეულზე ხელს მოუსვამს.) ხომ არაფერი... აი, შენთან ვარ, ყველაფერი კარგად იქნება. მთავარია, არ მოგიკლავს.

რომა: ჩემი მოკვლა უნდოდა და ვგონებ, მხარში დაგჭერი თავისივე დანით. შენსკენ გამოვიქეცი... უნდა დაგემშვიდობო.

ჯულია: მარტო არ გაგიშვებ...

რომა: შურისძიებას შეეცდება. უნდა გავიქეცე.

ჯულია (გახსახხის): გუდისა, ჯოტოს რაღაც უჭირს, მიხედე! (რომაზე) მეც შენთან ერთად მოვდივარ, ახლავე გავეცალოთ ამ ქალაქს. ახლა როგორ არის? ბევრი სისხლი დაღვარა?

რომა: არ ვიცი, ვგონებ, არა.

ჯულია: გუდისა, გუდისა! მე ხომ ვიცი, რომ სადღაც აქა ხარ და გვისმენ!

რომა: გვიანდება.

ჯულია: შენი მანქანით წასვლა არ შეიძლება. გუდისას მანქანით წავიდეთ (გახსახხის) გუდისა! (დუმილი.) ახლავე მოვბრუნდები, ახლავე! (გარბის).

დაბნელება.

6.

ტრასა. გვესმის სწრაფად ჩავლილი მანქანების ხმა – მანქანები ისე სულმოუთქმელად გარბიან, თითქოს, თუ დანიშნულ ადგილზე დროულად არ გამოცხადდნენ, რაღაც უბედურება დატრიალდება.

ჯულია და რომა კარგა ხანია გზისპირას დგანან. ჩავლილ მანქანებს ამოდ ანიშნებენ გაგვიჩერეთო. არავინ აჩერებს. ყველას სადღაც მიეჩქარება.

ჯულია: გზისპირას ვდგევართ, თუ ვინმე დაგვედგინა, იოლად გვიპოვნინან.

რომა: ისინი ჩემს მანქანას დაემებენ, გულისხმას – არა. ჩემი მანქანა კი ისევ იქა დგას, პროსპექტზე. მეც ქალაქში ვგონივართ დამალული (*ჩველი მანქანას*) ეკვეი, ეი, ერთი წუთით! (*მანქანამ ჩაიქროლა*).

ჯულია: მიდი, მანქანას მიეფარე, აქ მე დავედგები. იქნებ... (*რომა გადის*) ეკვეი, ერთი წუთით!

მანქანამ ჩაიქროლა. გვესმის დამუხრუჭების ხმა. მერე ის გვესმის, მანქანა თუ როგორ მოდის უკანა სვლით.

ლაშარბა (*შემოდის*): ამ დიდ და ბევრისგან მოწონებულ თავს მოვიჭრი, თუ ეს ლამაზი გოგო ჩვენინანი – აფხაზი არ არის.

ჯულია: თავის მოჭრა არ გემუქრებათ – მიხვედრილობა ისეთი გაქვთ, როგორიც აფხაზ კაცს უნდა ჰქონდეს.

ლაშარბა: აფხაზს ყველგან ვცნობ. ასი კაცი რომ იდგეს და იმათში ერთი იყოს აფხაზი, უცებ ამოვიცნობ.

ჯულია: ყოველ ას კაცში, გინდა ათასში, რომ ერთი აფხაზი იყოს, სხვაგვარი ბედი გვექნებოდა.

ლაშარბა: ყნოსვა მაქვს ასეთი – სხვანაირად ვიმზირებით, სხვანაირად ვდგევართ, სხვანაირად ვმოძრაობთ. აბა, მითხარით, რა გასჭირვებია, აფხაზთა ლამაზ შვილს?

ჯულია: საბურავი... აი, საბურავი გაფუჭდა, ვერ მივედივართ.

ლაშარბა: ეგ არაფერი, ახლავე გექნება საბურავი, ამ წუთში! ნახმარია, მაგრამ სამი ათას კილომეტრს ისე გაგატარებს, ცხვირს არ დააცემინებს. მამალია!

ჯულია: საბურავი არ გვინდა, საბურავი გვაქვს. აი, ის არა გვაქვს, რა ჰქვია?... (*გახსახბს*) რომა, რა არა გვაქვს, რა ჰქვია?

რომა (*შემოდის*): დანგრავი, რომ მანქანა აწიოს და საბურავი მოეხსნათ.

ლაშარბა: ეს ვინ არის?

ჯულია: ჩემი საქმროა, არა, უკვე ქმარი! საქორწინო მოგზაურობა გვაქვს და აი, საბურავი...

ლაშარბა: ეს აფხაზი არ არის, ეს სხვაა!

ჯულია: ქართველია.

ლაშარბა (*ლაშის აღმოფხვრელი შესახებ*): ქართველი? რას ამბობ, ეს როგორ!

რომა (*ღიმილით*): ქართველი ვარ, კი.

ლაშარბა: აფხაზი ქალი ქართველს მიყვები?!
ჯულია: ქორწილი ამ კვირაში გვექნება!

ლაშარბა. ჰოო... გასაგებია... კარგიო!.. (*მანქანისაკენ გაემართება*) დანგრავი... (*ვადის გვესმის მოტორის ამუშავების ხმა. მანქანა მიდის*).

ლაშარბას ხმა: თავი მოსაჭრელი მაქვს-შემეშალა. არ ხარ შენ აფხაზი!

რომა: რას იზამ, ძველი აფხაზია.

ჯულია (*სახეზე მწარე ღიმილი გადაურბენს*): ეგ ძველი აფხაზებიც ჩვენები არიან.

მანქანები კვლავ მოუთმენლად გარბიან. რომელიღაც მანქანა მოულოდნელად ამუხრუჭებს.

ვიდაცის ხმა: ბრატ, კრასნოე სელოს გადასახვევი რომელია?

რომა: არ ვიცი.

ვიდაცის ხმა: აი, ნინა, ცნობილი ნინოჩკა!

რომა: არ ვიცი, ძმობილო, ნამდვილად არ ვიცი!

ვიდაცის ხმა: ნინოჩკა როგორ არ იცი, ამ მხარეში მაგასავით არავინ უიმაობს. ძალიან მაგარია, ძალიან!

რომა: ჰოო... მესამე შესახვევი ხელმარცხნივ.

ვიდაცის ხმა: მადლობ, ბრატ! (*მანქანა მიდის*).

ჯულია: თუ ასე შორიდან აკითხავენ...

რომა: რა ლომონოსოვი და რა ეგ ნინოჩკა, იმანაც თავის სოფელს გაუთქვა სახელი და ამანაც!

მანქანის დამუხრუჭების ხმა.

ლაშარბა: *(შემოდის, დანგრავი მოაქვს)* აი!

რომა: დიდი მადლობა! *(ბიძის).*

ლაშარბა: მოგეშველო?

რომა: არ არის საჭირო, მე თვითონ *(გადის).*

ლაშარბა: მშიშარა არ გეგონოთ, ლაშარბას გეგარის ვარ
– ნამდვილი აფხაზი. მაგათ რომ ვხედავ, ვნერვიულობ.
მეშინია კიდევ. ადრე არ მეშინოდა. ჩემი

მეზობელი ქართველები ჩვეულებრივი ადამიანები იყვნენ. ქეიფობდნენ, ხუმრობდნენ, ფულს გასესხებდნენ. ასესხებდი, დროზე გიბრუნებდნენ. სიტყვის ხალხი იყვნენ. ერთად გვიქეიფნია, გვიმღერია. დამსვენებელ გოგოებშიც ვყოფილვართ ერთად, ჩემი „იზაბელა“ იმდენი გვისვამს... მე გაგრელი ვარ. ეზოში სამი ძირი „იზაბელა“ მეღვა. სექტემბერი რომ მოაწევდა, ეზოში ისეთი სუნი დატრიალდებოდა, დამსვენებლები შემოდდიოდნენ ცოტა ხნით ეს სუნი ვიყნოსოთო. მერე დიდ-დიდი მტევნების ფონზე სურათებს იღებდნენ. სექტემბერში ლელვსა და იზაბელას დავეკრეფდი, გრუნიას ვაძლევდი, გრუნია პლიაუხე ყიდდა. ერთხელ, მანამ სანამ გაგრაში ჩეხნები ჩვენს დასახმარებლად გამოჩნდებოდნენ და ქართველებს გარეკავდნენ... *(გაჩუქდება, ფიქრობს).* ნეტავ, ცოტა ადრე მოგეშველებოდნენ, ის პერიოდი ხომ გახსოვს?

ჯულია: არა, დაიწყო თუ არა, რუსეთს შევაფარეთ თავი.

ლაშარბა: ის ომი არ გინახავს?

ჯულია: არა.

ლაშარბა: რა ბედნიერი ხარ! *(მზერადანისლული)* იმ დღეს ჩემს ეზოში სამი ქართველი ყმაწვილი შემოვიდა. ორს არ ვიცნობდი. გაგრელი გიგა – 26-27 წლის ძვალმსხვილი, ღონიერი ბიჭი, ჩემზე ხუთი წლით უფროსი, ჩვენი მეზობელი იყო. სამივეს „კალაშნიკოვები“ გადაეკიდათ. მათი გამოჩენა არ მესიამოვნა. ვიცოდით: ქართველები ოჯახებს ძარცვავდნენ, გოგონებს აუპატიურებდნენ. თავაზიანად,

ღიმილით შევეგებე. გიგამ ყურძენი გვინდა, ხომ არ გეწყინებაო. მიირთვით, გინდათ, ხიდან შეჭამეთ, გინდათ, ახალ დაკრეფილს, გარეცხილს მოგართმევთქი. ცოტა ხანში გიგამ თქვა ამზას დაუძახე, წყალი გამოგვიტანოსო. ამზა სახლში არ არის, წყალს მე მოგართმევთ-მეთქი. არ მინდოდა ჩემი 16 წლის-- ამზა ამ ბიჭებთან გამოსულიყო. გიგამ წყალი დალია, სიგარეტი გააბოლა და ძმაკაცებს უთხრა: ეგ ყურძენი პურთან ერთად კიდევ უფრო გემრიელია, ახლა ამზა პურს გამოგვიტანს და ნახავთო. ისევ ვუთხარი ამზა სახლში არ არის, პურსაც მე მოგართმევთ-მეთქი. გიგას პური რომ გავუწოდე, თეფხე ხელი ამიკრა, რა გამიტრაკე საქმე, შენს დას რატომ მიმალავო და სახლში შევარდა. ჯიბეში პისტოლეტი შევამოწმე და გიგას მივდიე. ამზა გიგას ხელიდან უსხლტებოდა, ის კი იტყერდა, ცდილობდა შარვალი შემოეხია, ამზა თავის პატარა ხელებს თავ-პირში ურტყამდა, ის კი ხარხარებდა. „გიგა, შეჩერდი!“ შევძახე, „წადი შენი დედაც!“ მომადახა და ამზას შარვალი შემოახია. „გიგა, შეჩერდი, თორემ მოგკლავ“ ჩემკენ არც მოუხედნია, ჩემი ამზა ქვეშ მოიქცია. თავში ვესროლე, იქვე გადაგორდა, (*პაუზა გრძელდება*) ამზას ხელი დავავლე და სიმინდის ყანაში გავვარდით. ნათესავენს მივადექით, იმათ სხვებთან გადაგვიყვანეს. მალე ჩემი სახლი ცეცხლის ალში გაეხვია. ვხედავდი, მამა-პაპეული სახლი როგორ იწვოდა. ამზა, ჩემი ბაძაშვილები კედელს თავს ურტყამდნენ, მათი მამა-ბიძების აშენებული სახლი იწვოდა და ვერაფერს ახერხებდნენ (*გაჩუბდება*)

მაგრამ ამზა გადავარჩინე... იმ სიბინძურეს გამოვსტაცე. გაგრძედან იმავე ღამეს გამოვიპარეთ... მეზიზღებიან... მაგათ დანახვაზე...

ჯულია (*რომას მისამართით*): ამას მამა აფხაზებმა მოუკლეს... სოხუმში... სახლში პური მიჰქონდა. დედა კი აქ... ძალიან უჭირდათ...

ლაშარბა: ნუ ენდობი... არ ენდო... მე მაგათ ცოდვა დამადეს... ხელი აღამიანის სისხლში გამასვრევიან...

ჯულია: მაგათ არა, ომმა...

რომა (*შემოდის*). ძალიან გვიშველეთ... დიდი მადლობა
(*დანგრავს უბრუნებს*).

ლაშარბა: კარგად იყავით! (*გადის, უცებ მობრუნდება*)
თუ ერთ რაიმეს არ დაივიწყებთ, ყველაფერი კარგად
იქნება: კაენის ჩამომავლები არ ვართ ჩვენ...

ჯულია: არც ის გიგა იყო კაენის მოდგმის, ომია ასეთი...
ომი მხეცად გვაქცევს...

ლაშარბა. არა, არ არის ეგრე – ომი იმას გამოგაჩენინებს,
რაც სულში გაქვს... კარგად იყავით... (*ჯულიას
შუბლზე კოცნის*). ღმერთი შეგეწიოთ! (*გადის*).

7.

**რომას და ჯულიას გზაში შემოაღამდათ. სოსუმამდე
კიდევ დიდი გზა ჰქონდათ და სასტუმროში
გაჩერდნენ.**

**ახლა სასტუმროს რესტორანში სხედან და აუჩქარებლად
ვანშიმობენ. ისმის მშვიდი საცეკვაო მელოდია.**

რომა: ჯოტოს რომ მოვეკალი, უკვე მთელ ქალაქს
ეცოდინებოდა, რომა მოკლესო, ჩემი სახლი ხალხით
გაივსებოდა.

ჯულია: მე კი იმაზე ვფიქრობ, მამაჩემი წნევამ არ
შეაწუხოს.

რომა: მოდი, დღეს ამაზე ნუ ვიფიქრებთ.

ჯულია: ვიცეკვოთ!

ქალის ხმა (*მიკროფონში*): დღეს ჩვენთან სტუმრადაა
გამოჩენილი აფხაზი მსახიობი და მომღერალი
ნურბეი ადინ... ოდინ... დჯინ... ოდიდჯალი.. გთხოვთ
აპლოდი-სმენტებით შეეგებოთ!

რომა (*უკვე წამომდგარი, საცეკვაოდ უნდა გასულიყვნენ.
შეჩერდება*). ნურბეი აჯინჯალი?

ნურბეის ხმა: მოგესალმებით თავისუფალი,
დამოუკიდებელი აფხაზი ხალხის სახელით,
რომელმაც რუსი ხალხის დიდი მეგობრობით მიაღწია
თავისუფლებას.

რომა: ნურბეი, ნურბეი...

ჯულია: იცნობ?

ნურბეის ხმა: მე შეგისრულებთ პოპულარულ სიმღერას სიყვარულზე.

ქალის ხმა: შეეყვარებულთა საყურადღებოდ: ყველანი ვცეკვავთ. აპლოდისმენტი გამოჩენილ აფხაზ მსახიობსა და მომღერალს. (ტაში).

რომა: როგორ დაბერებულა! (ისმის ნურბეის სიმღერა). სოხუმში მსახიობებს დიდი სახლი აუშენეს. პრესტიჟულ სახლს ეძახდნენ. ლოლა დეიდა – მთელი ქალაქის უსაყვარლესი მსახიობი ქალი, ამ სახლში ცხოვრობდა, მეექვსე სართულზე. ღამაზი იყო, ნიჭიერი, დედაჩემთან მეგობრობდა. ყოველ პრემიერაზე ეპატიუებოდა. ღამაზი გოგო ჰყავდა – გვანცა. ზოგჯერ ქართული დრამის სპექტაკლებში აფხაზი მსახიობებიც თამაშობდნენ.

ჯულია: ქართულად? ქართული იცოდნენ?

რომა: ბევრი ქართულად კარგად მეტყველებდა. „რომეო და ჯულიეტაში“ ნურბეი აჯინჯალი მონტევის თამაშობდა, ლოლა დეიდა... დამავიწყდა... ჯულიეტას დედა...

ჯულია: ქალბატონი კაპულეტი.

რომა: ჰო, ქალბატონი კაპულეტი – ღამაზი, ამაყი... დიდებული ლოლა-კაპულეტი. (პარალელურად ცდილობს ნურბეიდ გარდაისახოს: წვერს დაიმაგრებს, სამხედრო უნიფორმას იცმევს). ლოლა დეიდას ომის პირველ დღეებში შვილი მოუკლეს – გვანცა, მოგვიანებით – ქმარი. ლოლა სახლიდან აღარ გამოდიოდა.

ჯულია პარიკს მთრგებს, ავანსცენაზე ტანტზე დაჯდება.

ტანტზე ზის სევდიანი, ღამაზი, თვალებში სსიფნამქრალი ქალი და სივრცეს გასცქერის. დროდადრო სროლა გაისმის. ლოლა ყურადღებას არ აქცევს. არც იმას მიაქცევს ყურადღებას, ავტომატმომარჯვებულმა ნურბეიმ კარი რომ ღამის შემოანგრია.

ნურბეი: ქართველი ოკუპანტები უკანმოუხედავად გარბიან – აფხაზეთი თავისუფალი და ბედნიერია!

ლოლა: ბედნიერი ადამიანები ავტომატებით არ დარბიან!

ნურბეი: აფხაზეთის განთავისუფლების კომიტეტმა მიიღო გადაწყვეტილება ჩვენს დემოკრატიულ სამშობლოში არცერთი ქართველი არ იყოს, სოსუმში უნდა დატოვო, ლოლა!

ლოლა (*გულგრილად, მშვიდად*). სოსუმში შენი გამოჩენა კარგად მახსოვს. მთიდან ჩამოხვედი – რომელიდაც შორეული, მიყრუებული სოფლიდან. სამი დღე იდექი თეატრის კართან... არტისტობა მინდაო, მაშინ ორივე – აფხაზური და ქართული დასი ერთად ვმუშაობდით, ერთად ვიყავით... სამი დღე თეატრში არავინ შეგიშვა.

მე შეგიყვანე მთავარ რეჟისორთან... კარგი ბიჭი ჩანს, იქნებ, ნიჭიც აღმოაჩნდეს-მეთქი. ნიჭის რა გითხრა – არც ხმა, არც ემოცია... ფაქტურა კი კარგი გქონდა.

ნურბეი: ლოლა, ჩემი ქვეყანა უნდა დატოვო!

ლოლა: მამაჩემი, ბაბუაჩემიც აი, იმ ქუჩაზე დაიბადა. მე აქედან წავიდე და ეს ქალაქი შენ დაგიტოვო? ჩემი მშობლიური ქალაქი შენ დაგიტოვო?

ნურბეი: მიტინგობანა დამთავრდა – აფხაზეთი ქართველების გარეშე! (*ლოლა უძრავად ზის*). დროზე, დროზე!

ლოლა: რა გინდა, ნურბეი, შენ გვინია, რახან ასე ყვირი, სოსუმს დავტოვებ? (*ფანჯარასთან მიდის*). ჩემი შვილი – ჩემი გვანცა, ეგერ, იმ სასაფლაოზეა დასაფლავებული... გოგიც – ჩემი ქმარი. შენ არცერთის გასვენებისას არ მოხვედი.

ნურბეი: ოკუპანტების გასვენებაზე არ დავდივარ.

ლოლა: ორივე თქვენ მომიკალით... შვილიც და ქმარიც თქვენმა დამოუკიდებლობამ, სუვერენიტეტმა წამართვა... ჩემი ლამაზი გოგო, ჩემი გვანცა... მთელი თქვენი ღოზუნგები, თქვენი ყვირილი დამოუკიდებლობაზე მის ერთ გაღიმებადაც კი არ მიდირს...

ნურბეი. დრო არ ითმენს. შეგიძლია წაიღო, რისი წაღებაც გინდა.

ლოლა: მე ამ ქალაქიდან არსად არ წავალ, ნურბეი, მე აქ უნდა დავიმარხო, ამათ გვერდით. ახლა კი წადი, გამეცალე!

ნურბეი: ოჰ, ამაყი ქართველი ქალი გაგვიბრაზდა! ვერ გაიგე? დამთავრდა, დამთავრდა თქვენი პარკაში აფხაზეთში!

ლოლა: დატოვე ჩემი ბინა!

ნურბეი: ბევრი ქართველი გაიქცა, მსახიობებიც წავიდნენ... აფხაზეთი ჩემი სამშობლოაო, გაჰკიდნენ და ისე მოჰკურცხლეს, უკან არ მოუხედნიათ. ამით დაამტკიცეს: მათი სამშობლო აქედან შორს არის.

ლოლა: რა ბრიყვი ხარ, ნურბეი, რა პრიმიტიულია— აბა, შენისთანა დორბლიანებს მოაკვლევინონ თავი?!

ნურბეი (*კატეგორიულად, ბრძანების ტონით*): ლოლა შარაშიძე, სოხუმიდან ქართველები უკვე განვდევნეთ – სამშობლოს ოკუპანტებისაგან ვანთავისუფლებთ. დაუყონებლივ დატოვე დამოუკიდებელი აფხაზეთის დედაქალაქი!

ლოლა: „ვამი სიკვდილის საშინელი სანახაობა, ვით გლოვის ზარი, მე მაუწყებს საფლავში ჩასვლას.“

ნურბეი: თეატრობანა დამთავრდა. მე აღარა ვარ მონტეგი, სამშობლოს ჯარისკაცი ვარ.

ლოლა: ვამ, რომ ვერასდროს თამაშობდი. ყოველთვის ჯარისკაცივით გაჯგიმული იდექ სცენაზე.

ნურბეი: თეატრში დაგვცინოდით, ინსტიტუტში დაგვცინოდით, ბაზარში დაგვცინოდით, ყველგან გვამასხარავებდით...

ლოლა: თავს არც ახლა შეგაბრალებ, არ გეტყვი, რომ ერთი – მსახიობის ცხოვრებით გვიცხოვრია, ამდენი წელი ერთჭურქვეშ ვიყავით...

ნურბეი (*აწყვეტინებს*): მრცხვენია, მონობის იმ წლებს რომ ვიხსენებ, მრცხვენია...

ლოლა (*შეწყვეტილ ფრაზას განაგრძობს*): მაყურებლის ტაში ერთნაირად გვიბგერებდა გულს.

ნურბეი: ფუი, არ მიყვარდა, არც გულს არ მიძგერებდა..

ლოლა: შენ არავინ არ გიკრავდა ტაშს. სხვებს უკრავდნენ – აკუბაას – დიდებულ აფხაზ მსახიობს...

ნურბეი: აკუბაამ ერს, ქვეყანას უღალატა. სამშობლო განსაცდელის ჟამს მიატოვა, მთაში ჩაიკეტა.

ლოლა: აკუბაა მოღალატე კი არა, ნიჭიერი და ჭკვიანია. ნამდვილი შემოქმედი. ძმების ომში არ გაერია, ომს გაექცა.

ნურბეი: ფუი, მისი ნიჭი აგერ, აქ მკიდია.

ლოლა: აკუბაამ იცის: არც აფხაზია ასეთი დაუნდობელი და არც – ქართველი. ომია ყველაზე დიდი ბოროტება, იმათ შორის, რაც ადამიანს მოუფიქრებია.

უძღური, გონებადარჩიავებული, ავადმყოფი ადამიანები იწყებენ ომს.

ნურბეი: აკუბაა მოღალატეა, აფხაზი ერის მოღალატე!

ლოლა: აკუბაა მტრობას, ომს განერიდა. შენთვის კი ომი თავშესაფარია. იქნებ, ახლა მაინც ეღირსო რაიმეს. იქნებ, მინისტრიც კი გახდეს, წარმოსადგეიცა ხარ, თქვენში ეს ფასობს!

ნურბეი: გავხდები, მე ხომ ერთგულად ვემსხურები სამშობლოს!

ლოლა: შენნაირი პრიმიტივეები ერთგულნი კი არა, მონები ხართ. თუ ყველა ერთგული შენნაირია, ექვს თვეში, ნაგავში გისვრიან...

ნურბეი: აი, მაგას რომ დაგეძახოდით, მაგიტომ მოვითხოვთ: ჩვენი სამშობლო დატოვე!

ლოლა: არა, მე აქ უნდა მოგვედეს, ჩემი შვილის, ქმრის გვერდით უნდა დავიმარხო.

ნურბეი: თან წაიყვანე! თქვენ არც აფხაზეთის მიწაზე უნდა იყოთ და არც აფხაზეთის მიწაში. მიცვალებულებს ახლავე ამოვთხრით და თან გაგატანთ.

ლოლა (თითქმის ყვირის): არა, არა და არა! ისინი თავიანთ მიწაში არიან!

ნურბეი: მაშინ მე თვითონ მიგატრევე იქ, სადაც ქართველებს უყვრიან თავს, ყველას ერთად მოგისვრიან

აფხაზეთიდან. *(ხელებს გადაუვრებს. კარისაკენ მიათრევს).*

ლოლა: ნურბეი, დადგება დრო და ამ დღისთვის აფხაზი ხალხი შეგაჩვენებს!

სურათები, ჩემი შვილის, ქმრის სურათები მაინც გამატანეთ!

ნურბეი: ვის რაში სჭირდება ოკუპანტების ფოტოები. სადა გაქვს?

ლოლა: კარადაში, ფანჯარასთან.

ნურბეი: მიდი და თვითონ იპოვე!

ლოლა *(მშვიდად მიემართება ფანჯარისაკენ):* იქ ჩემი სიცოცხლე წამება იქნება, აქ კი, ჩემს მეუღლესთან, შვილთან ერთად თავს მშვიდად ვიგრძნობ. მოვდივარ, შვილო, გამარჯობა, გოგი! *(ფანჯრიდან გადახტება).*

ნურბეი. ფუი, სულ ასე გვატყუებდნენ, ეს ჩათლახი ქართველები! მკვდარს გავაძევებ, აფხაზეთის მიწას მაინც არ ვაღირსებ.

ავანსცენაზე შუქი ქრება. ჯულია პარიკს მოიხსნის. სცენაზე თავის ადგილს – ვახშმობის სუფრას მიუბრუნდება.

ნურბეის სიმღერა კი ძლიერდება. რომა-ნურბეი რესტორნის სტუმრებს შორის სიმღერით დააბიჯებს. ვიღაცას წაეცეკვება კიდევ. ჯულიას მიუახლოვდება, უმღერის და საცეკვაოდ იწვევს.

ჯულია *(წამოდგება, წელში გაიმართება, რალაცის თქმა სწადია, თავს შეიკავებს, ნურბეის ხელით ანიშნებს გამეცადეო. ნურბეი სიმღერას არ წყვეტს, ჯულიას გაოცებული შესტკეერის, კელავ საცეკვაოდ იწვევს. ჯულია მიკროფონს გამოსტაცებს. მისი ხმა მთელ დარბაზს ედება):* უნიჭოებთან არ ვცეკვავ.

დაბნელება.

მეორე მოქმედება

8.

სასაზღვრო ზონა. ადრე აქ საქართველო-რუსეთის საზღვარი იყო. ახლა კი აფხაზეთ-რუსეთის საზღვარია. ფირნიშზე აფხაზურ, რუსულ და ინგლისურ ენებზე წერია: „აფხაზეთის რესპუბლიკა.“ რომას და ჯულიას მშობლიურ ქვეყანაში შესვლამდე ერთი ნაბიჯი დადრჩათ. იმით მოხარულნი, რომ სანატრელი სოხუმი ახლოსაა, კარგ გუნებაზე მიუახლოვდნენ მესაზღვრეს.

ჯულია: გამარჯობათ!

ლეიტენანტი: გაგიმარჯოთ. დოკუმენტები! (*ჯულია და რომა თავთავიანთ პასპორტებს უხმოდ გაუწვდიან.* რუსეთის მოქალაქეები ხართ? რამდენიმე წუთი დამიცადეთ. (*ვაღიხ*).

ჯულია: სოხუმში რამდენ ხანში ჩავალთ?

რომა: რა გვეჩქარება... ორი საათი...

ჯულია: სულ მიხვეულ-მოხვეული გზა არის?

რომა: თავბრუ გეხვევა? (*ჯულია თანხმობის ნიშნად თავს დაუქნევს, მუცელზე ხელს დაადებს*) ხომ არ ცელქობს?

ჯულია: ცოტა.

რომა (*ჯულიას ეხვევა, კოცნის*): გამაგრდი და უთხარი ჭკუით იყოს!

ლეიტენანტი (*შემოდის, შლაგბაუმს ხსნის*): მიბრძანდით! (*ჯულია და რომა საზღვრისაკენ მიემართებიან. რომას* არა, არა, თქვენ მოითმინეთ! (*რომა შეჩერდება.*) უკან, უკან დაიხიეთ! (*რომა და ჯულია უკან ბრუნდებიან. ჯულიას.*) ეს თქვენ არ გეხებათ, თქვენ მიბრძანდით!

რომა: რა ხდება?

ლეიტენანტი: არაფერი, ყველაფერი ნორმალურადაა (*ჯულიას*). მიბრძანდით, მიბრძანდით!

რომა: კი, მაგრამ... მე?

ლეიტენანტი: არ შეიძლება. აქვე დაემშვიდობეთ ერთმანეთს!

ჯულია: ჩვენ ერთად ვართ.

ლეიტენანტი (*ღიმილით გააქნევს თავს*): ეგ არაფერს არ ნიშნავს.

რომა: ჩვენ ერთად ვბრუნდებით სამშობლოში, რომ...

ლეიტენანტი: აკრძალულია. ნებართვა არ არის. (*ჯულიას*) რატომ გვაყოვნებთ? მიბრძანდით. ხომ ხედავთ, ხალხი გროვდება! (*რომას*) გთხოვთ დატოვოთ სასაზღვრო ზონა, ხელს გვიშლით.

ჯულია: ლეიტენანტო, ჩვენ სოსუმლები ვართ.

რომა: მე სოსუმში დავიბადე, გავიზარდე. გაგარინის ქუჩა ჩვიდმეტი, ბინა თხუთმეტი.

ლეიტენანტი (*ღიმიის, უკვირს, რაოდენ გულუბრყვილო ადამიანებთან აქვს საქმე*): ალბათ. მჯერა.

რომა: ჩემი სახლი დღესაც იქ დგას.

ჯულია: ჩემიც. აფხაზი ხართ? (აფხაზურად) გამარჯობა!

ლეიტენანტი: ამდენი დრო მარა გვაქვს. მობრძანდით, გთხოვთ.

რომა: კი, მაგრამ... ჩემთვის, სოსუმში დაბადებულისა და გაზრდილისათვის, რატომ არ შეიძლება?

ლეიტენანტი: სოსუმში დაბადებული და გაზრდილი ყოველი ადამიანისათვის შეიძლება, მაგრამ...

რომა: დიას, გისმენთ...

ლეიტენანტი: მე უკვე გითხარით...

რომა: არა, არ გითქვამთ.

ლეიტენანტი: მუშაობაში ხელს გვიშლით.

რომა: მე ჩემს სახლში ვბრუნდები, სახლში, რომელშიც დავიბადე, გავიზარდე. (*ლეიტენანტი უხმოდ შესცქერის*) ჩემს სახლში, იქ, სადაც დავიბადე, ვიზრდებოდი (*ლეიტენანტი კვლავ დუმს*) ვერ გაგიგო ასე რატომ მიყურებთ?

ლეიტენანტი: თქვენ ქართველი ხართ.

რომა: დიას, ქართველი ვარ! მერე?

ლეიტენანტი: მე ქართველებს ძალიან დიდ პატივს ვცემ, რომანტიული ხალხია, თბილისოლო...

რომა: ქართველი რომ ვარ, ამიტომ არ შეიძლება აფხაზეთში ჩემი დაბრუნება?

ლეიტენანტი: ამას თქვენ ამბობთ.

რომა: აბა, თქვენ რას ამბობთ?

ლეიტენანტი: ქართველებს დიდი ისტორია აქვთ... ჩვენ და ქართველებს ბევრი რამ გვაკავშირებს..

ჯულია: ადამიანი მიდის თავის სახლში, იქ, სადაც დაიბადა, გაიზარდა...

ლეიტენანტი: მაგრამ სახლი დგას ტერიტორიაზე, რომელიც... (*შეოვნდება*).

ჯულია: დიას, გისმენთ.

ლეიტენანტი: ახალგაზრდებო, ნუთუ, არ იცით, რა მოხდა 2008 წლის აგვისტოში? იყო ომი, შეიქმნა ახალი სახელმწიფო, ახალი რეალობა და ამ ახალ სახელმწიფოს აქვს თავისი კანონები.

რომა. დარწმუნებული ვარ, იმ კანონში არ წერია, რომა მახარობლიძეს თავის სახლში დაბრუნება აეკრძალოსო (დუმილი.) ასე წერია?

ჯულია (*რომას*). მაცალე, მე გასაგებად აუუხსნი (*ლეიტენანტს*) უკვე გითხარი, რომ ესეც და მეც სოხუმში დავიბადეთ, იქ ვიზრდებოდით. ჩვენი მშობლები ომს გამოექცნენ, ჩვენც წამოგვიყვანეს. რუსეთში ვცხოვრობთ.

რომა: მეტიც, რუსეთის მოქალაქეები ვართ. აი, პასპორტები!

ჯულია: გადავწყვიტეთ სამშობლოში დავბრუნდეთ, მოვნახოთ მეგობრები, ნათე-სავეები და ქორწილი გადავიხადოთ. ჩვენ სამუდამოდ ვუბრუნდებით სამშობლოს.

ლეიტენანტი (*გაოცებული*): აფხაზი ქალი ქართველს მიყვები? (*რომას*) აფხაზს ირთავ? (*დუმილი. რომა და ჯულია ლეიტენანტს ღიმილით შესცქერიან. ნორწამხდარი*) რასაკვირველია, მივესალმები თქვენს გადაწყვეტილებას. ძალიან კარგია, მაგრამ გთხოვთ, სასაზღვრო ზოლს მოეცალოთ. ხელს მიშლით.

რომა: რომ არ გვიშვებთ, ჩვენს სახლში შესვლას რომ გვიკრძალავთ?

ლეიტენანტი: კანონი კანონია.

ჯულია: კანონი ჩვენს ქორწინებას კრძალავს?

ლეიტენანტი: არა!

ჯულია: კანონი სოხუმში ჩვენს დაქორწინებას კრძალავს?

ლეიტენანტი: არა!

ჯულია: კანონი ქართველისა და აფხაზის ქორწინებას კრძალავს?

ლეიტენანტი: არა!

რომა: ის-ღა დაგვრჩენია, სოხუმში დროზე ჩავიდეთ და საქორწინო სამზადისს

შევეუდგეთ (ჯულიას ხელს ჩაჰკიდებს, შლაგბაუმი საკენ მიემართებიან).

ლეიტენანტი: *(იარაღს შემართავს).* სდექ, ხუთი ნაბიჯი უკან! უკან-მეთქი, გიბრძანეთ! კიდევ ერთხელ, უკანასკნელად მოგმართავთ: დატოვეთ სასაზღვრო ზონა. თუ კანონიერ მოთხოვნას სასწრაფოდ არ დააკმაყოფილებთ, მიღებული იქნება შესაბამისი ზომები.

დაბნელება.

9.

ავანსცენა. რომა და ჯულია უგუნებოდ, კაემანმორეუღნი დააბიჯებენ. დუმილი კარგახანს გრძელდება.

ჯულია: მაგრამ... მაგრამ...

რომა: რა თქვი?

ჯულია *(ფიქრობს):* აი, ნახე, ვაჯობებთ. ეგენი ვერ დაგვამარცხებენ.

რომა. თითქოს რაღაცას ამბობ... ვერაფერი გავიგე...

ჯულია. თუ ჩვენ სოხუმში კი არა, აქვე, აი აქვე... ან სულაც სოჭში ვიქორწინებთ, *(ფიქრობს)* თუ ჩვენ სოჭში ჩავატარებთ საქორწინო ცერემონიალს... რეგისტრაციას... ხელსაც მოვაწერთ და პასპორტებში... ქორწილსაც აქვე გადავიხდით...

რომა: შენ გინდა თქვა, რომ...

ჯულია: ცოლ-ქმრობას უარს ვინ ეტყვის? არის გამოსავალი!... ცოლ-ქმარი ვიქნებით და ჩვეულებრივად შევალთ აფხაზეთში... შევალთ, როგორც მეუღლეები.

რომა: ჰილარი კლინტონი ხარ!

ჯულია: ჰილარი კლინტონი, ანგელა მერკელი და ჯულია აგუმავა!..

რომა: ერთად, ყველა ერთად!

დაბნელება.

გვესმის სატელეფონო ნომრების აკრეფვის ხმა.

რომას ხმა: ზურა, ზურა, კვირას ოთხ საათზე სოჭში ქორწილი მაქვს...

ჯულიას ხმა: სვეტა, კვირას... რესტორანი „ვოსტოკი“... ოთხ საათზე... აუცილებლად.

რომას ხმა: დათიკო ბიძია, დათიკო ბიძია...

ჯულიას ხმა. გუდისა, რესტორანი „ვოსტოკი“ ოცდასამში... ოთხ საათზე. მატარებელიც მოდის...

რომას ხმა: გრიგორიი ალექსანდროვიჩი, ქორწილში გეპატიუებით, აუცილებლად, აუცილებლად...

ჯულიას ხმა: ნინუცა დეიდა, ნინუცა დეიდა...

10.

სოჭის რესტორან „ვოსტოკში“ კარგად უზრუნვიათ იმისათვის, რომ აფხაზი გოგონასა და ქართველი ყმაწვილის ქორწილი მშვიდობიანად ჩატარდეს – სუფრა ისე გაუშლიათ, ქორწილის ქართველი და აფხაზი მონაწილენი იოლად ვერ მივლენ ერთმანეთთან – აფხაზთა და ქართველთა სუფრების რიგს ერთმანეთისაგან თითქოს ბუნებრივი, სინამდვილეში კი, ხელფენურად შექმნილი ბარიერი ჰყოფს – თიხის, პლასტმასის მოზრდილ ქვაბებსა, თუ ჯამებში მოქცეული დეკორატიული მცენარეების მწკრივი.

**ქართველ და აფხაზ მექორწინეთა შორის აღმართული
ეს კედელი — დეკორატიული მცენარეების მწკრივი,
აგერ, აფანსცენამდე მოდის. სუფრის სათავეში კი
თამადა – გრიგორი და ნეფე-დედოფალი სხედან.**

გრიგორი: ყურადღება, მოგიწოდებთ წესრიგისაკენ! მე
ერთხელ უკვე გითხარით და ვიმეორებ: არც აფხაზი
გადავიდეს ქართველთა მწკრივში და არც ქართველი
გაეკაროს აფხაზთა სუფრას. წესრიგის ყოველი
დამრღვევი გაიკიცხება და დაჯარიმდება. ვხედავ,
მიუხედავად ჩემი გაფრთხილებისა, ზოგიერთი... მანდ
რა ხდება, მეგობრებო, ასე რატომ შეჯგუფდით!
ცეკვა, ცეკვა დაიწყო, ცეკვავს ნეფე-პატარძალი...

**ჯულია და რომა საცეკვაოდ გამოდიან. ცეკვა არ არის
ხანგრძლივი, როგორც კი მორჩება, ვიდაც:**

– რომას და ჯულიას გაუმარჯოთ!

ერთხმად: გაუმარჯოთ!

**ჯოტოს შემოსვლა არავის შეუმჩნევია. ნეფე-პატარძლის
ცეკვის შემდეგ ტაშისცემა რომ მინელდება, ჯოტო
ხაზგასმული, იქნებ, გამომწვევი პაუზებით უკრავს
ტაშს. ყველა მას მიუბრუნდება. ისმის ჩურჩულით
ნათქვამი:**

– ჯოტო?!

– ჩვენი ყოფილი მინისტრი!

– ეს ხომ აფხაზეთიდან გაიქცა!

– რუსეთს შეაფარა თავი!

ჯულია (*თითქოს ჩურჩული ჩაესმო, მოტრიალდება.*

ჯოტოს მივარდება, ეხვევა): როგორ გამახარე!

ჯოტო: ცოტა ფრთხილად, ერთი კვირის წინ შენმა
ქართველმა დამჭრა.

ჯულია: რა კარგი ხარ, ჯოტო!

ჯოტო: მე აქ არ მოვედი იმის გამო, რომ ეს ქორწილი

გულს მიხარებს – სირცხვილია აფხაზი ქალი ქართველს მიჰყვებოდეს...

ჯულია (*სიხარულმორეული აწყვეტინებს*). ძალიან, ძალიან საყვარელი ხარ! (*სტუმრებს*) ჩემი ბიძაშვილია!

შეძახილები: – ჯოტო აგუმავა!

– ცნობილი კაცია!

– ჯოტოს გაუმარჯოს!

ჯოტო. თავს ძალა დავატანე და მოვედი – ბიძაშვილის, ჩემი ჯულიას ქორწილი არ გამოვტოვე.

გრიგორი (*მას შეშვევს, რაც რომა უჩუროხულებს*). აი, მასწავლეს, რომ შემოსწრებული სტუმარი უნდა ვადღეგრძელოთ. გაუმარჯოს ჯოტო აგუმავას!

შეძახილები: გაუმარჯოს!

– დიდი მოამაგე კაცია!

– ჯოტო, მოგვხედე, ვადღეგრძელებთ!

ჯოტო: კიდევ ერთხელ გიცხადებთ: ეს ქორწილი მე არ მახარებს.

გრიგორი: დღეს არ გახარებთ, მაგრამ სიძე ისეთი ბიჭია, გაიხარებთ! ახლა კი თქვენი წესის მიხედვით, ნეფე-პატარძლის მშობლებს ვადღეგრძელებ. რომას მამა – დავითი, დათიკო სოხუმში მოკლეს, მაშინ როცა ოჯახში პური მიჰქონდა. დედა კი ჩვენს ქალაქში გარდაიცვალა – დარდს გადაჰყვა. რაც შეეხება თათაშ აგუმავას, კარგად ვიცნობთ. ეს არის აფხაზი პატრიოტი, რომელსაც...

შეძახილები: – გაუმარჯოს!

– მალე შეურიგდნენ ქალიშვილს!

– ყოჩაღად იყვნენ!

დავითი (*აფხაზთა სუფრის მწკრივს მოადგება, ცდილობს იქითა მხარეს გადავიდეს*): ბატონო აფხაზებო, ბატონო ქართველებო,

გრიგორი: სტოპ, სტოპ, სტოპ! აბა, ეს რა არის? არ შეიძლება. ერთმანეთის სუფრასთან მისვლა-მოსვლა, ლაპარაკი აკრძალულია!

დავითი: ეს შენ თქვი, გრიგორი, ჩვენ კი ერთმანეთთან საუბარი გვწადია.

გრიგორი: არა, არა, მე ვიცი რითაც დამთავრდება ეს საუბარი. არა!

შეძახილები: – ვაცალოთ!

– სიჩუმე!

– პოსლუშაემ, აბხაზცი!

– არ არის აუცილებელი ქართული დემაგოგიის მოსმენა!

დავითი: მოვითხოვ ორიოდე წუთი მომისმინოთ. აუცილებლად უნდა ვთქვა. უკვე თითქმის ოცი წელია ყოველ კვირა დღეს, მზის ჩასვლისას, სადაც არ უნდა ვიყო – ერთი აფხაზი ქალის სახელზე სანთელს ვანთებ და მისი სულის სასუფეველში დამკვიდრებას ვავედრებ ღმერთს. თქვენ ყველანი იცნობდით იმ ქალს, ნელი ლაკერბაია – ცნობილი აფხაზი პოეტი. *(პაუზა)* ერთ კვირა დღეს, მზის ჩასვლისას, ნელი ლაკერბაიამ შვილის სიცოცხლე გადამირჩინა. მაშინ ჩემი რეზიკო ათი წლის იყო. სახლში რომ ბრუნდებოდა, რუსმა კაზაკებმა შესძახეს შეჩერდიო, ის კი არ გაუჩერდა – ჯიუტი, თავნება ბავშვი იყო. ორი კაზაკი დაედევნა რეზიკოს. დაიჭირეს და სადღაც მიათრევდნენ. ეს სურათი ფანჯრიდან დაუნახავს ჩვენს... თქვენს სასახელო პოეტ ქალს... გამოვარდა ნელი ლაკერბაია და დაეხერხა კაზაკებს. რა გინდათ ამ ბავშვისგან, შინ მიდისო. კაზაკები ბავშვს არ თმობდნენ: ამას ჩვენი ამბავი ქართველ ოკუპანტებთან მიაქვსო, ლაკერბაია თავისას არ იშლიდა. რეზიკო შინისაკენ გამოიქცა. კაზაკები რეზიკოს მოსდევდნენ, კაზაკებს კი – ნელი ლაკერბაია. მორბოდა აფხაზი პოეტი ქალი, ჩემი შვილის გადასარჩენად მორბოდა და... სიკვდილთან მიიღბინა: საიდანღაც გამოსროლილი ყუმბარა მის ფეხებთან აფეთქდა... პოეტი ნაკუწებად იქცა. *(გაჩუმდება, ხივრცეს შესცქერის)* მე არ ვიცი, ვინ გაისროლა ის ყუმბარა... აფხაზმა, თუ ქართველმა... ნელი ლაკერბაია არც აფხაზს მოუკლავს, არც ქართველს... იგი მოჰკლა ადამიანების წინდაუხედაობამ, სხვათა ძღვევის ავადმყოფობამ. უაზრობამ

(*დავითი ერთ ყლუპ ღვინოს მოსვამს*) დღეს ჩემი რეზიკო ექიმია – ადამიანთა გადარჩენისათვის იბრძვის, რადგან ადამიანების სიყვარულმა გადაარჩინა მისი სიცოცხლე. თავის გოგონას ნელი დაარქვა. ამ წუთებში ის იქ ანთებს სანთელს, მე-აქ. ყოველ კვირას, მზის ჩასვლისას... მზე ჩადის. მე ახლა სანთელს ავანთებ და ყველამ თქვით ამინ! (*პაუზის შემდეგ*) ღმერთო, რომელიც ხარ ცათა შინა, მიეც სიმშვიდე, სასუფეველში დაამკვიდრე ნელი ძაგუს ასული ლაკერბაიას სული (*ანთებს სანთელს*) ამინ!

ყველა ერთად: ამინ!

ასლანი (*დავითს მოუახლოვდება, ხელს გადახვევს და იწყებს აფხაზურ სიმღერას, რომელიც მოთქმა-გოდებას უფრო ჰგავს. სიმღერის დამთავრების შემდეგ თითქოს თავის თავს ელაპარაკებოდეს*): არასოდეს მიმღერია. ახლა კი... ჩემმა სევდამ რაღაც თქვა. მე ომის გამო არ მოვთქვამ, ეს წარსულია და ვედარაფერს ვედარ შევცვლით... ადამიანები არ გაუფრთხილდნენ საკუთარ თავს, შვილებს, არც სამშობლოს გაუფრთხილდნენ, არც ერთად ცხოვრების საუკუნეებს და მიიღეს ის, რაც უნდა მიეღოთ... მე მომავალი მაშინებს... (*ხალხს მოათვალიერებს*) აქ ვიდაცამ დაიძახა მორიგი ქართული დემაგოგია იწყებოდ, ვიდაცამ ჩაილაპარაკა ეგრე მოგიხდებათ ცხვირაწეულ, ტრაბახა ქართველებსაო... არ ვიცი, რომელი იყო, ვინ რა თქვა. არცა აქვს მნიშვნელობა... ბევრი აფხაზი ფიქრობს და ლაპარაკობს ასე... ქართველი კი აფხაზის პრიმიტიულობასა და ორპირობაზე საუბრობს.

ჯოტო (*აწყვევებინებს*): ესეც ქართული დემაგოგიაა, აფხაზის პირით ნათქვამი ქართული დემაგოგია.

ასლანი (*ერთხანს უხმოდ, საყვედურით იქნებ, გამგმირავი მზერით მისჩერებია ჯოტოს*): აფხაზებმა ძლიერი უფრო ძლიერის დახმარებით დავამარცხეთ. ის უფრო ძლიერი ხვალ-ზეგ ამ ამაფორიაქებელი გლობალიზაციის ქაოსში ჩემს შვილიშვილს რას

უზამს? ამ ერთი მუჭა ხალხის კენესას ვინ გაიგონებს?
იმ ძლიერის სმენა ხომ სულ სხვა მხარეს არის
მიმართული, ის ხომ სხვებს უსმენს...

ჯოტო: ასლან, სამარეს ნუ გვიტყვი!

ასლანი: ჩვენ უკვე ვდგევათ გათხრილი საფლავის
პირას.

ჯოტო: ოჰ... ოჰ... ახლა ფილოსოფოსობა დამიწყე.

ასლანი: ქართველების მოსაშორებლად სხვას მოუხმეთ,
იმან ხომ იცის ეს. ხვალ-ზეგ წელში ისე გაგმართავს,
რომ ოდესმე მისი მოშორება მოიწადინო? და თუ
მოიწადინებ, ვის მოუხმობ?

გრიგორი: ასე არაფერი გამოვა, რა მისვლა-მოსვლაა,
რა ამბავია! აბა ყურადღება, მე ქართული
სადღეგრძელოები მასწავლეს. გაუმარჯოს (*რომასკენ
გადაიხრება, რომა უჩურჩულებს*) გაუმარჯოთ
დედმამიშვილებს!

შეძახილები: – გაუმარჯოთ!

– ყოჩაღ!

– კარგია!

ნინუცა (*ქართველთა მხარეს დაეინებით გასცქერის,
ხელში ჯოხი რომ უჭირავს, ნინოსაკენ გაიშეერს*): შენ,
შენ... აი, შენ...

ნინო (*მძიმედ მოემართება „საზღვრისაკენ“*): ვერ გავიგე...
მე მეკითხებით?

ნინუცა. გამარჯობა სახლში დაგრჩა? გამარჯობა არ
უნდა თქვა?

ნინო: ბოდიში, უკაცრავად, შეგეშალათ! (*ვაბრუნდება*).

ნინუცა: ძალიან ადრე დაბერებულხარ, კრასავიცა
ჩეტვერტოი შკოლი.

ნინო (*მობრუნდება, ნინუცას აკვირდება*): ნინუცა?!
(*სიხარულმოერული მისკენ გაეჭანება, დეკორატიულ
საზღვარს – ჯამებსა თუ ქვაბებს – დაეჯახება*)
ვაი, ფეხი! (*ნინუცასთან მისასვლელ ვზას ამაოდ
დაეძებს*).

ნინუცა (*ცდილობს აქეთ ვადმოვიდეს და ნინოს
მოეხვიოს*): რა არი ეს, რა ღობეა!

გრიგორი. აბა, აბა! ასე არაფერი გამოვა! ხომ ვთქვი მე:

გადასვლა-გადმოსვლა არ

შეიძლება, ასე არ იქნება!

ნინო (*სიხარულით*): ნინუცა მიხაილოვნა, რა კარგია!

ნინუცა (*აწყვეტილებს*): ნინოჩკა, მილაია, მაგას ნუ უსმენ, გადმოდიაქეთ, აგერ აქ გამოეცევი, როგორ გამხდარხარ, გლე შე ტვოია კრასატა! (*ნინო დეკორატიულ ქვაბებსა და ჭაშებს შორის გამოაღწევს*) როგორა ხარ, სად ხარ, სად ცხოვრობ?

ნინო: ჩვენ ხომ ცხოვრებისათვის არ გავჩენილვართ. ჩვენ ტანჯვისთვის მოვევლინეთ ქვეყნიერებას. თუ ქართველ ხალხს რაიმე შეუცოდავს ღმერთის, ან ადამიანების წინაშე, ისე არ მოქცეულა, როგორც საჭირო იყო, ჩვენი გადასახდელი გახდა. გოდერძი რომ მომიკლეს, ეს იცით.

ნინუცა: ეგ ამბავი ხომ ჩვენთან იყო, ჩვენს თვალწინ.

ნინო: ტატა, ჩემი ლამაზი ტატა, სადღაც გაქრა, არც მკვდარი ჩანს, არც ცოცხალი. ალბათ, სადღაც ჩაჩეხეს.

ნინუცა: ეგ სად იყო?

ნინო. თბილისში. სახლიდან გავიდა ჩვიდმეტი წლის ვარდი და, აღარ დაბრუნებულა.

ნინუცა: ვაი, შვილო, საბრადო! იქნებ, ვინმეს გაჰყვა...

ნინო: ტანჯვა, სატანჯველი, გაუხარლობა!

ნინუცა: ა ტბილისი? ტაკაია შე კრასავიცა? კაკ ტამ ვოობშე?

ნინო: ლაპარაკი, ლაპარაკი, ლაპარაკი! შვიდი წელი ვიყავი და ხუთი ღამის გასათევი ადგილი გამოგვაცვლევინეს, მოვნახავდით მიგდებულ, უკარო, უფანჯრებო ოთახს, შევიდოდით, გამოგვერიდნენ. ბოლოს ტყისპირას ერთი ფიცრული შევაკოწიწეთ მე და ჩემმა დათომ, ის ტყე ვიღაცამ იყიდა და არც იქ გაგვაჩერეს.

ნინუცა: არ უყვართ თავისი ხალხი?

ნინო: კი, როგორ არა, მაგრამ ლაპარაკი უფრო უყვართ. ლამაზად, მარჯვედ ლაპარაკი. ახლა იძახიან

მთავრობა შეიცვალაო, იქნება, რამე გვეშველოს.
 სერგეი, სერგეი სად არის? მარტო რატომ ხარ?

ნინუცა: მომიკლეს სერგეი, ომის დამთავრების წინა დღეს მომიკლეს.

ჯოტო: სამი ქართველი ხომ გადაარჩინე სიკვდილს, ხომ იხსენი სამი ოკუპანტი, სწორედ იმან მოგიკლა ქმარი, ვინც შენ გადაარჩინე!

ნინუცა (*ჯოტოს პრაზით გადახედავს, ზურგს აქცევს. ნინოს*): დაბრუნდი აფხაზეთში, შენი სახლი ისევ დაკეტილია, აფხარკასავით ვდარაჯობ. „ადესა“ კი დაგიბერდა, მორჩა!

ნინო: ლელვი? ლელვიც დაბერდა?

ნინუცა: მოვაჭრევინე, გახმა. რა სუნი ჰქონდა, ან რა გემო! დაბრუნდი, შენი კარ-მიდამოა...

ნინო: თხილი? თხილი ხარობს? რომ დავბრუნდე, რამე შემოსავალს მომცემს?

ნინუცა: ძალიან კარგად ისხამს... ახალი ნერგებიც ჩაყვარე, უკვე წამოიზარდა.

ნინო: მინდა, ძალიან მინდა. ჩემს ეზოში ფოთლების შრიალი... იქ გავლას რა სჯობს, მაგრამ ვინ მყავს პატრონი!

ნინუცა: შენი პატრონი ჭკუა და მიხვედრილობაა – აფხაზად ჩაეწერე. რამდენი ქართველი ჩაეწერა!

ნინო: ჩაეწერებიან... ხალხს თუ სულს ამოხდი... არა, ნინუცა მიხაილოვნა, დმერთმა ქართველად შემქმნა და ქართველად უნდა მოვ...

ნინუცა (*აწვევტინებს*). ნუ იტყვი, მაგას ნუ იტყვი. მთავარია სიცოცხლე შეინარჩუნო. აბა, ის დახოცილი ქართველები, აფხაზები, დღეს რომ ცოცხალი იყვნენ... რატომ, რისთვის? ვის შესწირეს სიცოცხლე!

ჯოტო. ქვეყნის დამოუკიდებლობას, სუვერენიტეტს, ასე ლაპარაკი არ შეიძლება!

ნინუცა (*ჯოტოს კიდევ ერთხელ დემონსტრაციულად აქცევს ზურგს*): ადამიანები – ქართველებიც აფხაზებიც, სომხებიც, რუსებიც, შრომობდნენ, ბავშვებს ზრდიდნენ, ქალაქებს, სოფლებს აღამაზებდნენ...

ჯოტო (*ირონიით*): სიყვარულით, პატივისცემით... ეგ ყველაფერი წიგნებში იყო, გახეთებში, რადიოში.

ნინუცა (*უკმაყოფილებას ვერ ფარავს, დაწყებულ ფრაზას უფრო ხაზგასმით წარმოთქვამს*): უმცროსი უფროსს უსმენდა, ცხოვრების ჭაპანს ეზიდებოდნენ... მრავლდებოდნენ... მერე მოვიდნენ ეს წვერებიანი არაფორმალეები და ეშმაკს შესძახეს, რა დროს ძილია, წინ გაგვიძეხიო. ახლა ყველამ ხმა ამოიღო. ყველას თავისი აზრი აქვს,

ჯოტო: ჭურში ცხოვრობდით და სტუნაობდით, რა ბედნიერი ვართო. ყრუ-და მუნჯი იყავით! ჩვენ კი ხალხი გამოვაფხიზლეთ, დავანახეთ, რომ ასე ცხოვრება არ შეიძლება.

გრიგორი: ამხანაგებო, სუფრის წვერებო, ბატონებო, ყურადღება! (*უილაჯოდ*) არა, არა, შეუძლებელია, დემოკრატიულად თქვენი მართვა არ გამოდის, არ გინდათ...

ჯოტო (*ერთობ ხმამაღლა, ხმაურს გადაფარავს*): ყურადღება, ლაპარაკობს თამადა!

გრიგორი (*მხნედ*): მიხდა ვადღეგრძელო ჩვენი სუფრის წვერი ქალები ნინუცა მიხეილის ასული წვიუბას მეთაურობით. სახელოვანი პედაგოგი, თაობების აღმზრდელი. ნინუცა წვიუბამ გმირობა ჩაიდინა: როცა სკოლის ეზოში ქართველი მასწავლებლები დასახვრეტად ჩაამწკრივეს, დიახ, დახვრეტას მხოლოდ იმიტომ უპირებდნენ, რომ ქართველები იყვნენ. ნინუცა წვიუბამ ჩეჩნებს შავი დღე აწია, ჩემი სკოლის მასწავლებლების დახვრეტის უფლებას არ მოგცემთო. ქართველებს აეფარა, გადაარჩინა.

ჯოტო: ახლა ის ჰკითხეთ, ომის დამთავრების წინა დღეს, მისი ქმარი ვინ მოჰკლა?

გრიგორი: ყურადღება და წესრიგი, ხელს მიშლით! გაუმარჯოთ ჩვენი სუფრის წვერ ქალბატონებს, გაუმარჯოს ნინუცა წვიუბას! ყოველ მამაკაცს ეძლევა უფლება აკოცოს გვერდით მჯდომ ქალს. ქალები კი უყოყმანოდ ნებდებიან. ურა, ამხანაგებო!

შეძახილები: – გაუმარჯოს!

– ქალებს მივესალმებით!

– აბა, გორკა!

– კაცებო, არ ჩაისვართ!

ჯოტო: მოვითხოვ, მივიღო პასუხი კითხვაზე: ვინ მოჰკლა ნინუცა წვიუბას მეუღლე.

გრიგორი: ამხანაგებო, ბატონებო, ქორწილში ვართ და არა პრეს-კონფერენციაზე.

ჯოტო: აფხაზეთში ქორწილი და გასვენებაა ის ადგილი, სადაც ქვეყნის გასაჭირზე ლაპარაკობენ. ყველამ გაიგოს ჩვენი ცხოვრება. ვისმენტ, ქალბატონო ნინუცა! (*სუფრის წვერებს მიუბრუნდება*) ამ კითხვაზე პასუხს ვითხოვ იმიტომ, რომ კარგად გამონჩდეს, ვინ ვინ არის. გთხოვთ (*დუმილი*) მე პასუხს ველი.

დავითი: ჯოტო, არ გეკადრება!

ჯოტო: მე გავჩუმდე და თქვენ ილაპარაკოთ ისტორიულ ძმობაზე, საქართველოს მთლიანობაზე...

დავითი: კი, ეგრეა, იმიტომ რომ შენ მტრობაზე ლაპარაკობ, მე კიდევ გატანაზე, კაცობაზე. რა ვქნა, შენთან არც მტრობა მინდა არც – მეგობრობა, აგერ ასლანთან კი მთელი ცხოვრება მინდა გავატარო. დაანებე თავი მაგ ქვრივ ქალს, თავისი აკმარე!

ჯოტო: სიმართლე უნდა თქვას! უნდა თქვას, თუ რა ხალხში გვიხდებოდა ცხოვრება: რაც არ უნდა სიკეთე გაუკეთო, არ ჭრის. ხომ ასეა, ქალბატონო ნინუცა? (*დუმილი*) ხომ დარწმუნდით, რომ სამი ქართველის სიცოცხლის გადარჩენით, დიდი შეცდომა დაუშვით? სულ ტყუილად გამოგლიჯეთ ჩეჩნებს სამი ქართველი. თქვით, ვინ მოჰკლა თქვენი მეუღლე? (*დუმილი*) ამბობენ, ერთ-ერთმა იმათგანმა, ვისაც მკერდით აეფარეთ.

ნინუცა (*უკმაყოფილოდ შესცქერის ჯოტოს*): ევჰ!

ჯოტო: აი, აი ეს არის... აფხაზური თავშეკავება...

ნინუცა: ქორწილში ვართ, ნეფე-პატარძალი ვამხიარულოთ!

ჯოტო: ეს ქორწილი არ მახარებს. აქ ყოფნა ჩემი საგვარეულო მოვალეობაა.

დავითი: რას ჩააცვივდი ამ ქვრივ ქალს, რა გინდა!

ასლანი: ახლა ხომ მინისტრი აღარა ხარ, რას დაგვცხნავი თავზე.

ნინო. ეგ პოლიტიკას ვერ მოწყდება!

ჯოტო (ნინუცაბი): გამოდის კმაყოფილი ხართ იმით რომ თქვენმა გადარჩენილმა ქართველმა ქმარი მოგიკლათ.

ნინუცა (ჯოტოს, რომელსაც ეყრდნობა, ძლიერ დაარტყამს იატაკს.დუმბილი): მართალი ხარ, აგუმავა: ჩემ ქმარს ერთ-ერთმა იმათგანმა ესროლა, ვისაც სიცოცხლე ვაჩუქე.

ჯოტო (აწყვევტინებს): აი, ეს მეწადა-- მინდოდა, ამ ხალხს სცოდნოდა თუ რა დაუნდობელ ხალხთან გვიხდებოდა ცხოვრება... მადლობა ღმერთს, მოვიშორეთ.

ნინუცა (განაგრძობს წინადადებას, რომელიც ჯოტომ შეაწყვევტინა): მაგრამ ჩემი ქმრის მკვლეელი შენ ხარ, მინისტრო!

ჯოტო (იღიბის): ხუთი წელია მინისტრი აღარა ვარ, ეს არ იცით და ქმარი ვინ მოგიკლათ, როგორ გეცოდინებთ.!

გრიგორი: ამ ხალხთან სერიოზულად საუბარიც კი არ შეიძლება და საქმე?..

შეძახილები: – აცალეთ!

– ეგრეც არ არის!

– ხომ დუმდა, არაფერს ამბობდა!

– თავს არიდებდა!

ნინუცა: დღეს ადამიანებს ჯარისკაცები კი არა, ისინი ხოცავენ, ვინც ხალხს დემოკრატიისა და სუვერენიტეტისათვის სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე ბრძოლას მოუწოდებენ. ამით იძლევიან ადამიანთა ხოცვის განკარგულებას. იმ ქართველმა ჩემი ქმარი კი არ მოჰკლა, საქართველოს მთლიანობის მტერი ორმხრივ სროლაში გაანადგურა. როცა გაიგო, ჩემი ქმარი მოუკლავს, მოვიდა და... (პაუზა. ჯოტოს) ჩემი ქმარი თქვენ მოჰკალით!

გრიგორი: ეს ძალიან მძიმე ბრალდებაა!

დავითი: სიმართლეს ეძებდი?

ნინუცა: ჩემი ქმარი მოჰკლეს იმ ქართველმა და აფხაზმა უნიჭო, ვითომ პატრიოტმა პოლიტიკოსებმა, რომლებიც მტერი მოსპეთ, გაანადგურეთო, გაჰკიოდნენ.

ჯოტო: აი, ახალი ამბავიც გავიგეთ: თურმე უნდა გვეთქვა მტერს ეფერეთ, ფეხები დაბანეთო.

ნინუცა: იმ სავარძლებთან მისასვლელად, თქვენ ჩვენი შვილების, ძმების, ქმრების ცხედრები გჭიროდათ, გაიარეთ კიდევ ამ გვამებზე.

ჯოტო: ჩემი ბიოგრაფია ყველასათვის ცნობილია: ქართველებმა რომ სისხლისღვრა დაიწყეს, აფხაზეთს გავეცადე. მაგრამ ჩემი ქვეყნის ბედი მტანჯავდა და არ შემეძლო შორიდან მეცქირა იმისათვის რაც აფხაზეთში ხდებოდა. დავბრუნდი და ვიბრძოდი, ორჯერ დამჭრეს და თუ მერე მინისტრი გავხდი... ქვეყანაში წესრიგი ხომ დავამყარე...

გრიგორი: ბატონებო, ამხანაგებო... ქორწილში ვართ, ქორწილში...

ნინუცა: ძალიან დიდი ხანია ჩვენ ქეღეხში ვართ, ჩვენი ცხოვრება ყოველდღიური ქეღეხია და ასე იქნება მანამ სანამ მებრძოლები ადამიანებად არ ვიქცევით.

ჯოტო: გინდა, რომ აფხაზები ბრალდებულად გამოაცხადო? ეს არის აფხაზი ქალის გამჭრიახობა?

ნინუცა (*ჯოტოს ისევ დაარტყამს იატაკს. მშვიდად აუჩქარებლად*): არა, არც აფხაზია ბრალეული და არც ქართველი!

ჯოტო (*ირონით*): ჩუქები, ჩუქები აბა, ქართველებს ამ ომთან რა ხელი ჰქონდათ!

ნინუცა (*ჯოტოს გამკვირავი მზერა ესროლა*): არა, ბატონო მინისტრო, არც ქართველი და არც – აფხაზი. თქვენ ხართ დამნაშავე! და მანამ სანამ საქართველოს ხელისუფლება ბოდიშს არ მოუხდის ქართველ და აფხაზ ხალხს იმ უბედურობისათვის, რაც თავს დაატეხა, მანამ სანამ აფხაზეთის წვერებიანი არაფორმალები, მთავრობა... პატიებას

არ თხოვს ქართველებსა და აფხაზებს დაღვრილი სისხლის, მოკლული შვილების...

ნინო (*ნინუცას მკერდში ჩარგავს თავს, ქვითინებს*): რა ბედნიერი ვიყავი... გოდერძი ჩემთან იყო!

დაბნელება

აგანსცენაზე დავითი და ასლანი მოდიან.

დავითი: ეს არის ხილის სურნელოვანი ნაყინი. დღეს დასაველეთის ქვეყნებში უმეტესად ხილის ნაყინს მიირთმევენ. საწარმოო პროცესი რთული არ არის. ზაფხულში ხილი თავზე საყრელია. ზამთრისთვის მოიმარაგებთ და გაყინავთ, სოხუმში შეიძლება ხუთი, ათი სანაყინეც გაიხსნას, ამდენივე ვაგრაში, ბიჭვინთაში. ხალხის თავშეყრის ადგილები უნდა შეარჩიო... პლიაჟები... სანაპირო თითო სანაყინეში ორ-ორი გოგო საკმარისია... სტუდენტები,

ასლანი: ეგ მაინც სეზონური ბიზნესია.

დავითი: აფხაზეთში ყველაფერი, სიყვარულით დაწყებული, ბიზნესით დამთავრებული, სეზონურია. ამიტომ ზაფხულამდე უნდა ავაწყოთ ეს საქმე. სეზონი არ უნდა გაგვეპაროს.

ასლანი: წილი როგორ განაწილდება?

დავითი: ეს დამოკიდებულია იმაზე, ვინ რამდენს დადებს საქმისთვის. მარტში ჩამოდი ჩემთან, აპარატურას რომ ვიყიდით, მაგაზე მერე ვილაპარაკოთ.

ასლანი (*შეთანხმების მიღწევის ნიშნად, ხელს უწვდის*): ძალიან კარგი!

დავითი: საქმეში აფხაზი კაცის დალატი არ მახსოვს.

ნათდება საცენა

ვიგორი: ამხანაგებო, კიდევ ერთი სადღეგრძელო: ვიგონებთ ომში დაცემულებს. სამარადისო ხსოვნა ყოველ დაღუპულს.

ნინუცა: ყველა გვახსოვდეს, ყველას ვიგონებდეთ, ქართველსაც აფხაზსაც, როგორც მსხვერპლს პოლიტიკოსთა უგუნურებისა და კარიერიზმისა.

ჯოტო თვალეზმოჭუტული, იჭვით შესცქერის ნინუცას დაბნელება.

11.
კვლავ სასაზღვრო ზონა.

შემოდინა ჯულია და რომა, თან მექორწინენი მოჰყვებიან
– იმათგან ზოგიერთმა, ვინც ქორწილს სტუმრობდა, ნეფე-პატარძალი საზღვრამდე გამოაცილა.

გრიგორი: აქ დავემშვიდობოთ ახალგაზრდებს. სამშობლოში ბედნიერი ცხოვრება ვუსურვოთ. აბა, ჩემო რომა, ხელი მომეცი! სამშობლოს უბრუნდები, წარმატებას, ბედნიერებას ვისურვებ (*ხელს გაუყურის რამდენიმე ნაბიჯს გადადგამენ*). მარკეტს მივხედავ, ვე არის უშენოდ თუ გამიჭირდა, მოვნახავ კარგ ახალგაზრდას, ხელფასზე ვაშუშავებ...

რომა: ჩემი ბიძაშვილია მანდ ზურა, ლტოლვილი, სანდო ბიჭი... ვეტყვი და მოვა თქვენთან.

გრიგორი: ექვსი თვე ასე ვიმუშაოთ, ექვსი თვე შენს წილს მიიღებ, მერე ვნახოთ...

რომა: დიდი მადლობა, თქვენს გვერდით ყოფნა ჩემი იღბალი იყო...

გრიგორი: აბა, ყოჩაღად, თუ რამე დაგჭირდეს, მზადა ვარ! დაემშვიდობეთ, მეზობლებო, ნუ დავაყოვნებთ!

დავითი (რომას ეხვევა). აი... ჩემი მისამართი, ტელეფონები, ელექტროფოსტა, ყველაფერი ამ პატარა ბარათზე წერია. დიდი პატივი უნდა მცე, საჩქარო არ არი – როცა მოიცლი, კვლასურში გადი, კომპოზიტორთა სახლი რომ იღვა, ხომ გახსოვს? ტურბაზის გვერდით პატარა ქუჩა ადის. ამ ქუჩის ბოლოში თეთრი აგურის სახლი დგას. მარჯვენა მხარეს.

რომა: მივაგნებ.

დავითი: დათიკო გაგოშიძის სახლი რომელიაო, იკითხე და ყველა მიგასწავლის.

ნინო: ის ყველა აღარ არი, ვილას ახსოვს დათიკო გაგოშიძე, წავიდა ის დრო...

დავითი: მთელ სახლს... ყველა ოთახს, მეორე სართულზე ოთხი ოთახია, ყველა ოთახს გადაუღე სურათი, მერე დაბლა ჩამოდი, იქაურობაც გადაიღე, ყველა ოთახი... მაინტერესებს რა დღეშია... მერე ეზოში გადი, ეზოს გადაუღე.

რომა: კი, ბატონო... არ არი ძნელი.

დავითი: სურათების გადაღებას რომ მორჩები, ვიდეო გადაიღე... და გადმომისროლე ინტერნეტით... მისამართი მანდ წერია.

რომა: ერთ კვირაში ყველაფერი გექნება.

დავითი: კიდევ რა მინდოდა, აღარ მახსოვს. დაგემშვიდობები, თუ გამახსენდა, აგერ ხარ კილო ცოტა ხანს (*ეხვევა*) რა ბედნიერი კაცი ხარ.

ნინო: ბედნიერად გატაროთ ღმერთმა! (*ქალაქის გაუწვდის*) გამიკეთე ერთი საქმე...

ეს ჩემი მისამართია... მიდი ჩემი ტატაჩის საფლაზე... ტატაჩი მედიტონოვიჩ ჩიქვავა, 1948-1992 წწ. წერია საფლავის ქვაზე გულზე რომ ადევს ჩემს ტატაჩის... შეხვალ თუ არა, მესამე რიგში ხელმარცხნივ.

რომა: მოვნახავ, აუცილებლად მოვნახავ.

ნინო: აი, ეს ცელოფანის პარკი. ტატაჩის საფლავიდან მიწა აიღე, ეს პარკი გამივსე და მაგ მისამართზე გამომიგზავნე. სოხუმში ცოცხალს არ მიშვებენ და მკვდარი ვის ეუნდივარ. მქონდეს ერთი ტომსიკა სოხუმური მიწა, თანაც ტატაჩის საფლავიდან.

დათო: აუცილებლად გამოგიგზავნი.

ჯოტო: ხუშბა ხომ გახსოვს.

რომა: არა, აბა, საიდან!

ჯოტო: როგორ, ტარასი ხუშბა არ გახსოვს?! (*ჯუღიას მიუბრუნდება*) არც შენ გახსოვს? (*ჯუღია უარის*

ნიშნად თავს გააქნევს) ჩვენი დამოუკიდებლობისათვის მებრძოლი ხუშბა, დღეს მინისტრია კაცი, როგორ არ იცით?!

დავითი. თქვენი ბელადები თქვენ უნდა იცოდეთ, ამათთან რა გინდა!..

ჯოტო. ბელადი კი არა, ტრაკია. *(რომას)* საფლავზე რომ არ იყო მისასვლელი, არ შეგაწუხებდი, მაგრამ რახან სასაფლაოზე მიდიხარ, მეც გამიკეთე ერთი საქმე!

რომა: კი, ბატონო!

ჯოტო: სასაფლაოზე წასვლას რომ გადაწყვეტ, მთელი დღე არ მოფსა, მოითმინე, მაგრად მოითმინე, სასაფლაოზე რომ მიხვალ, მონახე მაგ ხუშბას საფლავი, არ გაგიჭირდება მისი მონახვა, ცნობილი კაცი იყო და მაგრად გადააფსი. აფხაზეთის სუვერენიტეტისათვის იბრძოდა და ეგ უვიცი, უტვინო მინისტრი გახდა.

დავითი: ეგ რომ ჭკვიანი კაცი ყოფილიყო, მაგ საქმეში გაერეოდა? მაგრამ თქვენ, ყველანი, ხომ საშოვარზე იყავით გამოსული.

ჯოტო *(დავითს მკაცრ მზერას შეაფლავებს).* ვითომ თქვენი არაფორმადები, ბრექია პოეტები, მომღერლები, არტისტები არ იყავით საშოვარზე გამოსულნი? *(რომას)* მონახე მაგის საფლავი და ისე გადააფსი, შენმა ფსელმა გულმკერდი ჩაბანოს, ყვერებიც კი ჩაულპოს.

რომა: მიცვალებულს ვერ...

ჯოტო *(აწყვეტინებს).* არ დამიწყო ახლა ქართული მობრძანდი, ბატონო, დაბრძანდი ბატონო, ეგ საქმე უნდა გააკეთო! ერთად ვიბრძოდით გვერდი-გვერდ ვიდექით, მინისტრობიდან რომ მეგადმოვეპანდურებინე და იმ კრესოლში თვითონ ჩაედო უკანალი, საქმე ისე მომიწყო, სამშობლოში ვერ ჩავდივარ.

ნინო: მაგისტვის დაგვიქციეთ ოჯახები, მაგისტვის დახოცეთ ამდენი ხალხი?

ჯოტო. ცარიზმს ტროცკიც ებრძოდა, მაგრამ სტალინმა

მაინც გამოაგდო რუსეთიდან. ხომ იცით, რატომაც ასეა ჩემი საქმეც.

დავითი: სად ხუშბა და სად – სტალინი! შენ კიდევ ტროცკიმიდე ცოტა, სულ ცოტა გააკლია (*რომას ხელს გაუყრის. ხმადაბლა*) იქვე, ჩემი სახლის გვერდით ცხრამეტ ნომერში, ორსართულიანი სახლი დგას... იასამნები აივნამდეა ასული... კოკოსკირი... ვიოლეტა კოკოსკირი იკითხე მაგ სახლში..

რომა: რა გადავცე?

დავითი: ისეთი არაფერი... უთხარი დათო ხშირად გიგონებს, კარგად ახსოვხარ და... დიდ მოკითხვას გითვლის-თქო.

რომა: მეტი არაფერი?

დავითი: კიდევ უთხარი, ქალი ბევრი მინახავს, მაგრამ შენნაირი გემრიელი... არა, ეს არ უთხრა... არ გინდა. დათოს ახსოვხარ და მოგიკითხავს-თქო

გრიგორი: აბა, ნუ დავაყოვნებთ, დავემშვიდობოთ, წინ კიდევ გზა აქვთ.

ნინო: დავემშვიდობოთ, კეთილი გზა!

დავითი: ერთი წუთით, გამახსენდა! (რომას.) მეორე სართულზე წიგნების დიდი, კედელში ჩატანებული კარადაა. იმ კარადაშია „დათა თუთაშხია“ ქართულ ენაზე, რუსულად არ მინდა, ქართულ ენაზე გამომიგზავნე...

გრიგორი (*ჯულიას და რომას ერთდროულად ეხვევა, სასაზღვრო ზოლისაკენ მიაცილებს*) ბედნიერად, ერთმანეთს გაუფრთხილდით!

ჯულია და რომა ყველას ხელს უქნევენ და სასაზღვრო გამშვებ პუნქტთან მიდიან.

ჯულია: გამარჯობათ!

ლეიტენანტი: დოკუმენტები! (*ჯულია და რომა პასპორტებს გაუწვდიან*) საზღვარზე რომელი მანქანა გადადის?

რომა: ლურჯი „ბემევე“ კე 27-13 ბა. რუსია.

ლეიტენანტი. მანქანაში რა გაქვთ?

ჯულია: საყოფაცხოვრებო ნივთები.

ლეიტენანტი. ისეთი რა გაქვთ, რისი საზღვარზე გადატანაც საეჭვოა.

რომა: არაფერი.

ჯულია: არაფერი.

ლეიტენანტი: ცოტა ხანი დამიცადეთ! (კადის)

დავითი: აბა, ყოჩაღად, ფოტოები, ვიდეო, „დათა თუთაშხია“.

ჯოტო: მაგრად გადააფსი, მაგრად!

ნინო: ერთი ტომსიკა სოსუმური მიწა ტატაჩის საფლავიდან!

ლეიტენანტი (ბრუნდება): მიბრძანდით! (ჯულია და რომა გამცილებლებს კიდევ ერთხელ დაუქნევენ ხელს და საზღვრისაკენ მიემართებიან. რომას) უკაცრავად, თქვენ არა, თქვენ უკან, უკან, დაბრუნდით!

ჯულია: კი, მაგრამ ჩვენ ხომ...

ლეიტენანტი: ქალიშვილს აქ დაემშვიდობეთ!

ჯულია: ეს ჩემი ქმარია.

ლეიტენანტი: თქვენ შეგიძლიათ მიბრძანდეთ, გზა ხსნილი გაქვთ!

ჯულია: მე ჩემს ქმართან, ჩემს მეუღლესთან ერთად ვბრუნდები სამშობლოში. იქ ორივეს სამშობლოა.

რომა: ლეიტენანტო, თქვენ ალბათ, კარგად არ ჩაიხედეთ პასპორტებში. გვეწადა, ქორწილი სამშობლოში გადაგვეხადა, არ შეიძლებაო. სოჭში ვიქორწინეთ, უკვე ცოლ-ქმარი ვართ.

ლეიტენანტი: მაგ ქორწინების შემდეგ აფხაზი გახდით, ან რუსი? ხომ ისევ ქართველი ხართ.

რომა: რასაკვირველია.

ლეიტენანტი: აფხაზეთიდან ლტოლვილი ქართველი!

რომა: დიახ.

ლეიტენანტი: ლტოლვილებს აფხაზეთში დაბრუნება ეკრძალებათ.

რომა: ჩემს სახლში ვბრუნდები, ჩემს სამშობლოში.

ჯულია: აი, ქორწინების მოწმობა. კანონიერი ცოლ-ქმარი ვართ.

ლეიტენანტი: მოგილოცავთ, ბედნიერებას გისურვებთ (რომას) გთხოვთ დატოვოთ სასაზღვრო ზონა.

გრიგორი: ლეიტენანტო, რა ხდება?

ლეიტენანტი: საზღვარი უნდა გადაკვეთოთ? დოკუმენტები.
თუ საზღვარი არ უნდა გადაკვეთოთ, უკან დაიხით,
ათი ნაბიჯით უკან!

გრიგორი: რას აკეთებთ, შვილებო, ძმებო!

ლეიტენანტი: უკან დაიხით, ათი ნაბიჯი უკან! (*ავტომატს
მოიმარჯვებს*). სწრაფად!

ჯულია (*რომას ხელს ჩაჰკიდებს*): მე ჩემს მეუღლესთან
ერთად სამშობლოში, საკუთარ სახლში მივდივარ.
წავიდეთ!

ლეიტენანტი: სდექ, ათი ნაბიჯი უკან!

ჯულია: წავედით, რომა!

შლაგბაუმისაკენ გაემართებიან.

ლეიტენანტი (*ავტომატს კვლავ შემართავს*): კანონს
არღვევთ, გაფრთხილებთ!

რომა: წავედით!

ჯულია: აი, ჩვენი...

ავტომატის კაკანი. ტყვია ჯერ რომას ხედება, მერე—
ჯულიას. ორივენი ჩაიკეცებიან.

ჯულია: (წამოიმართება, რომას ხელს ჩააგლებს) ორი
ნაბიჯი, ორი ნაბიჯიც და ჩვენ სამშობლოში ვართ
(კვლავ ჩაიკეცება, წამოიწევს, რომას წამოაყენებს.)
ეს ორი ნაბიჯი უნდა გადავდგათ, რომა!

რომა: გრიგორი, რატომ, რისთვის, გრიგორი ჩვენ ხომ...

ჯულია: ორი ნაბიჯი, კიდევ ორი ნაბიჯი! (მიდიან, ლამის
ჩაიკეცონ, ლამის მიწას განერთხან, მაგრამ მაინც
მიდიან.) აი, აი აი!

როგორც იქნა, გააღწიეს.

გრიგორი: (ავანსცენისკენ მოემართება). შენ მითხარი,
მიკარნახე, რა ვუპასუხო, რატომ რისთვის, ჩემო
ქვეყნავ, ჩვენ ხომ ამისთვის არ გავჩენილვართ, ვინ
თქვა, ვინ მოიგონა, რომ ჩვენ ამისთვის ვართ ამ
ქვეყანაზე!

გაისმის საქორწინო მარში, მაგრამ იგი უცნაურად ჟღერს — თითქოს ხმის გავრცელებას ვიღაც, ან რაღაც აბრკოლებს. შემოდინ საქორწინოდ მორთული რომა და ჯუღია. სცენას დუმილით, უხმოდ. გადასჭრიან. მექორწინენიც უხმოდ შესცქერიან.

ეს ჩვენ არა, ჯუღია, ჩვენ არა, რომა! ისინი... სხვები... სხვები... ჩემო საყვარელო, ჩემო საბრალო ქვეყანავ...

ნელ-ნელა იხურება ფარდა.